

A magyar kormány adományai

Ajándék az óvodáknak

Fotó: Bodolai Gyöngyi

Pénteken Szovátára, kedden délután Marosvásárhelyre is megérkezett a magyar kormány-
nak a megyénkbeli óvodáknak szánt ajándéka. A Kárpát-medencei Óvodafejlesztési Program keretében minden óvoda, ahol magyar tannyel-
ven is folyik oktatás, egy Magyar saroknak ne-
vezett csomagot kap, ami 35 készségfejlesztő
játékot, mesés- és mondóskönyvet tartalmaz,
továbbá egy kis szekrényt, amelynek a polcain
a játékok és könyvek elhelyezhetők. A csomag
célja a gyermekek értelmi és érzelmi fejlesz-
tése.

Szovátán 100 csomagot raktak le Buslig
Dalma Mária óvónő irányításával a Teleki Ok-
tatási Központban. Kedden Marosvásárhelyen
a 24 tonnás teherautó 112 szekrényét hozott.
Horváth Gabriella, a megyei pedagógusszövet-
ség elnöke, Haller Katalin szaktanfelügyelő és
Vincze Csilla, a marosvásárhelyi Fecske óvoda
vezetője jól megszervezte a teherautóból a lera-
kodást.

Az óvónők kérésére a szállítócég megbí-
zottjai mellett több mint húsz apuka jelentke-
zett, marosvásárhelyi és Marosvásárhely

környéki óvodás gyermekek szülei, akik
hamar végeztek a munkával. A szekrényeknek
Körtési Sándor, a 7-es Számú Általános Iskola
igazgatója adott helyet a mentőállomás mellett
működő volt 6-os iskola egyik üres osztályter-
mében, ahonnan ma délutántól átvehetik az
óvodák.

Az óvodafejlesztési program a benyújtott pá-
lyázatok alapján óvodák építését, külső és belső
fejlesztéseket, játékoszközök beszerzését fog-
lalja magában, továbbá az óvónők szakmai to-
vábbképzését is. (b. gy.)

Lavinaveszély a havasokban

Azok, akik az elkövetkező időszakban
a Kelemen- és/vagy a Görgényi-hava-
sokban, 1.600 méter felett túráznak,
készüljenek fel a kemény téli körülmé-
nyekre.

2.

Szigorúbb oltási törvény készül

A szülők egy része a rendszerrel
szembeni bizalmatlanság miatt, az
esetleges nem kívánt mellékhatások-
tól tartva, mások pedig egyszerűen
hanyagságból mulasztják el beolttatni
gyerekeiket. Emiatt az Egészségügyi
Minisztérium törvénymódosítást kez-
deményezett, ami bizonyos szigorítá-
sokat helyezett kilátásba.

4.

Másképpen gondolkodni

A népbetegségnek számító 2-es tí-
pusú cukorbetegség kialakulásának
okát keresik a pécsi kutatók, prof. dr.
Wittmann István, a Pécsi Tudomány-
egyetem Általános Orvosi Kara II.
Számú Belgyógyászati Klinikájának és
Nephrológiai Centrumának intézetve-
zető egyetemi tanárával az élen.

6.

Ember és állat harmóniája

A kutyák igen gyakran hajlamosak
arra, hogy játékból vagy rossz szokás-
ból különböző tárgyakat rágszáljanak
és nyeljenek le. Ez legtöbbször a kö-
lyökkutyákra jellemző, az általuk ked-
velt tárgyak listája igencsak
változatos.

7.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgála-
tot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupil-
latágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgo-
zunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás-
és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282
- ▲ A Danubius Hotelben. Tel. 0742-100-323

Aktuális

Tüntetésről tüntetésre

Mózes Edith

Tüntetéssel kezdődött az 1989-es rendszerváltás. A közel harminc
évvél ezelőtti kommunisztellenes forradalom szikrája Temesváron pat-
tant ki december 15-én, majd átfogta az egész országot. A december
21-i nagygyűlés, amelyet a diktátor népszerűsítésére hívtak össze, az
akkori hatalom meglepetésére váratlanul a fennálló diktatúra elleni
tüntetésre változott. Majd gyors egymásutánban következtek az ese-
mények: karácsony napján kivégezték a diktátor házaspárt, megalakult
a Nemzeti Megmentési Front, és átvette a teljes államhatalmat.

A véres rendszerváltás utáni időszak sem volt zökkenőmentes: ki ne
emlékeznék még az Egyetem térre, az úgynevezett „golániadára”, a
sorozatos bányászjárásokra, majd az évek, és most már évtizedek tünt-
téseire.

Úgy tűnik, Romániában szeretnek tüntetni az emberek. Mindegy,
hogy miért vagy mi ellen. A közel három évtizedes „demokrácia” alatt
utcarra vonultak a mindenkori kormányok ellen, és volt rá eset, hogy
sikerült is megbuktatniuk az éppen regnáló kabinetet. De az évek során
tüntettek már a kötelező védőoltás ellen, az egészségügy reformja
ellen, egy-egy államfő ellen és mellett, és már az is megtörtént, hogy
maga az államfő ment ki az utcára és „lekesítette” a parlament „pe-
nális” vezetői ellen tüntetőket... És mindenkifőlött és előtt – állítólag
– a korrupció ellen.

Az aktuális szociálliberális kormány ellen megalakulása óta folya-
matosan tüntetnek kisebb-nagyobb csoportok. Ők is a kormányt sze-
retnék megbuktatni, és megakadályozni törvények elfogadását, még
(Folytatás a 3. oldalon)

DECEMBER

14., csütörtök
A Nap kel
7 óra 58 perckor,
lenyugszik
16 óra 35 perckor.
Az év 348. napja,
hátravan 17 nap.

IDŐJÁRÁS

Borús idő
Hőmérséklet:

max. 7°C
min. 2°C

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!
Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében:
Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám,
2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő, naponta 8-14 óra között, szombat – vasárnap zárva.
Tel. 0742-828-647

Megyei hírek

Egy doboznyi szeretet

A Mai Generáció Ifjúsági Egyesület (MAG) és az Euro-Media Advertising idén is megszervezi az Egy doboznyi szeretet nevű ajándékgyűjtési akcióját, amellyel a hátrányos helyzetű gyermekeknek, illetve Böjte Csaba árváinak szereznek örömet. A becsomagolt cipősdobozon jól látható helyen kell feltüntetni, hogy milyen korú gyermeknek, és hogy lánynak-e vagy fiúnak szól az ajándék. Az adományokat december 20-ig várják az alábbi helyszíneken: Dr. Bernády György Közművelődési Alapítvány, Horea utca 6. szám (kedd – péntek 9–15 óra), Scarlet Café, Színház tér 6. szám (hétfő–vasárnap 8-tól éjfélig), G kávézó, Cuza Vodă utca 33. szám (hétfő – vasárnap 11–02.00 óra), Café Tutun, Bolyai utca (hétfő – vasárnap 10-től éjfélig), La Frog kávézó, Victor Babeş utca 19. szám (hétfő – vasárnap 9–21 óra). Az ajándékokat december 23-án adják át a rászoruló gyerekeknek.

Dicsőszentmártoni Magyar Ifjúsági Gála

Az Alsó Kis-Küküllőmenti Magyar Ifjúsági Szövetség szervezésében december 15-én, pénteken 18 órai kezdettel a Magyar Közművelődési Központban (volt zsinagóga) első alkalommal kerül sor a Dicsőszentmártoni Magyar Ifjúsági Gála nevű rendezvényre, amelynek célja, hogy elismerésben részesítse mindazokat a magyar fiatalokat, akik a 2017-es évben kimagasló eredményeket értek el az oktatás területén – áll Gagyi Zoltán Loránd elnök szerkesztőségünkbe eljuttatott közleményében.

Adventi kórusangverseny

December 17-én, vasárnap délután 5 órakor a Musica Sacra fesztivál keretében adventi hangversenyt tart az Eufónia pedagóguskórus a marosvásárhelyi Bolyai téri unitárius templomban. Műsorán egyházzenei művek szerepelnek.

Kamarazeneest

December 19-én, kedden 19 órakor kamarazeneesttel folytatódik az egyházzenei fesztivál a Kultúrpalota nagytermében. Hegedűn Kádár István, brácsán Máthé Győző, gordonkán Kecskés Ávéd Csilla, zongorán Ávéd Éva játszik. Műsoron: Mozart-, Brahms-művek.

Állatkerti karácsony

Jövő héten, december 18–22. között Állatkerti karácsony címmel iskolai csoportoknak szervez foglalkozásokat a marosvásárhelyi állatkert. A tevékenységeken a december 15-ig, péntekig bejelentkező csoportok vehetnek részt. A pedagógusok a 0746-799-057-es telefonszámon vehetik fel a kapcsolatot a szervezőkkel.

Huszonéves betörők

December 6-án két dicsőszentmártoni fiatal a gyanú szerint egy helyi kereskedelmi társasághoz betörve onnan elektromos kábeleket és motoralkatrészeket vitt el körülbelül 9000 lej értékben. A fiatalokat a helyi rendőrség illetékesei vették észre, akik értesítették a rendőr-felügyelőt. Az ügyben minősített lopás alapos gyanújával indult eljárás, az egyik huszonévest 24 órára őrizetbe vették.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
KARÁCSONYI Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Pirokska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Iszlai Anna, Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasag.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasag.ro **E-mail:** nepujasag@e-nepujasag.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 8-16 óra, péntek: 8-15 óra, szombat zárva, vasárnap: 10.30-14.30 óra között.

Események a Jazz&Blues Clubban

Változatos és színes eseménysorozatnak ad otthont decemberben a marosvásárhelyi Jazz&Blues Club. A Sörház utcában megtalálható szórakozóhely és kulturális központ az év végén számos bulival és koncerttel várja az érdeklődőket, a soron következő rendezvényekről az alábbiakban olvashatnak.

December 14-én, ma este a *Fekete Lakkcipők* – Komár László-émlékzenekar lép fel a klubban egy emlékkoncerten. Az együttes több tagja is együtt zenélt Komár Lacival, a magyar rock 'n' roll királyával.

Ugyancsak ma 21 órakor a klub nagytermében kerül sor a *Projekt X-Mas* címet viselő eseményre. A marosvásárhelyi Református Kollégium tanulóival által szervezett, már-már hagyománnyá vált buliba a jegy 20 lejbe kerül, amelyből 10 lej levásárolható. A korhatár 14 év, minden résztvevőt kérnek, hogy vigyen személyi igazolványt (másolatot) magával. A hangulatot DJ Andrei Chelbezan biztosítja.

További, ma esti program a már ismert, jó hangulatú, csütörtök esti *Retro Night*. 22 órától Döme pakolja a '80-as, '90-es évek legnagyobb slágereit. Belépő: 8 lej felnőtteknek és 5 lej egyetemistáknak. Asztalfoglalás a 0724-400-322-es számon.

Szintén ma este, a klub Piano termében kerül sor a *Latino Partyra*, amelyen vérpezsdítő salsa, bachata, zouk, csacsacsacs és rueda de casino dalokra táncolhat a nagydémű.

December 15-én, pénteken *Christmas Jazz* címmel koncertezik a klubban a *Bende Zsolt Quartet*. A zenekar 2016 őszén alakult Bende Zsolt gitáros vezetésével. A kvartett hangzása a mai mainstream dzsessz világába kalauzolja a hallgatót. A saját kompozíciókat Bende Zsolt melodikus, átgondolt gitárjátéka vezeti, amit élvonalbeli muzsikustársainak kifinomult zenei jelenléte tesz teljessé.

Ugyancsak 15-én, a klub fölött található Ursus Sörházban lép fel *Adrian Red*. A marosvásárhelyi fiatalember nagyon szeret gitározni, játszik elektromos, klasszikus és basszusgitáron, de ért a zongorához és a dobokhoz is. Három youtube-os videója már nagyon sok lájkot gyűjtött, ezúttal pedig élőben is bemutatja dalait.

Szintén 15-én, ezúttal a dzsesszklubhoz tartozó Bunkerben lesz a *18+ PlusAudio* című buli, amelynek keretében a Plusaudio 18. születésnapját ünneplik, többek között DJ Tibi, DJ Riki SRR és DJ Gabos részvételével,

bemelegítőként a '80-as évek zenéjével, majd a mostani, legbulisabb slágerekkel.

A hét végén, 15-16-án 22 órától pedig a hagyományos dzsesszes bulikra kerül sor *Weekend Dance Night* címmel.

December 22-én ismét megtartják a hagyományos *Eurock Christmas* a Bunkerben. Az OliManagement és a dzsesszklub által szervezett eseményen fellép a németországi Antipeewee, a Scarlet Aura, a Cover, a Subcult és a Hangover. A részletekre hamarosan visszatérünk. (Knb.)

Lavinaveszély a havasokban

A Maros Megyei Barlangi és Hegyimentő Szolgálat tagjai december 12-én járőrözés közben ellenőrizték a hó minőségét mind a Kelemen-, mind a Görgényi-havasokban, és megállapították, hogy a 25–38 dőlésszögű lejtőkön, 1.600-1700 m tengerszint feletti magasságon az elmúlt napokban lehullt hó mennyiségét és az elkövetkező napok meteorológiai előrejelzéseit figyelembe véve 4-es fokozatú lavinaveszély van. Azok, akik az elkövetkező időszakban a Kelemen- és/vagy a Görgényi-havasokban, 1.600 méter felett túráznának, készüljenek fel a kemény téli körülményekre. Legyen náluk lavinafelszerelés (lavinaszonda, hólapát, keresőberendezés, elemlámpa és tartalékelem), és induljanak el megfelelő élelem- és folyadékkészlettel. A lavinaveszélyes túraútvonalak a Kelemen-havasokban hivatalosan le vannak zárva! Bővebb felvilágosítás a Maros Megyei Barlangi és Hegyimentő Szolgálat ügyeleténél, a 0728-289-442-es vagy az Országos Hegyimentő Szolgálatnál a 0372-126-668-as (0 – SALVAMONT) számon kapható – tájékoztatott Kovács Zoltán Róbert, a Maros Megyei Barlangi és Hegyimentő Szolgálat vezetője.

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Egyszerűbb agrárpolitikát szavazott meg az EP

Az Európai Parlament strasbourg-i plenáris ülésén az agrárpolitika egyszerűsítését és a gazdálkodók szupermarketekkel szembeni alkupozíciójának erősödését szolgáló intézkedéseket szavazott meg kedden.

Parlamentári tájékoztatás szerint a közös agrárpolitika (kap) 2018-ban életbe lépő, az ellátási láncban szilárdabb pozíciókat rögzítő változásait 503 szavazattal 87 ellenében, 13 tartózkodás mellett fogadták el. Az új jogszabály az elismert gazdaszervezetek számára lehetővé teszi, hogy tagjaik nevében beszállítói szerződésekről tárgyaljanak anélkül, hogy ezzel megsértenék az Európai Unió versenyjogi szabályait. Eddig erre csak néhány ágazatban volt lehetőség.

A rendelkezéseknek köszönhetően a gazdálkodók nagyobb védeltséget élveznek majd a piaci kilengésekkel és természeti kockázatokkal szemben, személyre szabottabb lesz a jövedelem stabilizálására nyújtott támogatás és nő a biztosítás után fizetett kártérítés is. Emellett lehetővé teszik, hogy a bizottság válsághelyzetben gyorsabban tudjon segítséget nyújtani a rászoruló termelőknek.

A jövőben a tagállamoknak nagyobb szabadsága lesz az agrártámogatásra érdemes gazdálkodók körének meghatározásában, illetve a fiatal gazdák támogatásában. Emellett 25 százalékról az alaptámogatás 50 százalékára emelhető az első 25-90 hektárra adható plusztámogatás azért, hogy a fokoza-

tosan előregedő szektort vonzóbbá tegyék a fiatalok számára.

Az új szabályokat az Európai Unió Tanácsának is jóvá kell hagynia, mielőtt azok 2018. január elején életbe lépnek.

Erdős Norbert, a Fidesz EP-képviselője az MTI-hez eljuttatott közleményében közölte: az elfogadott szöveg kiemelt jelentőséggel bír, ugyanis minden területen – termelői szerveződések, zöldítés, termeléshez kötött és első pilléres fiatalgazda-támogatások, uniós pénzek elszámolása – jelentős könnyítések sikerült elérni a magyar gazdák és a hatóságok számára. Véleménye szerint a jelenlegi uniós politikai körülmények között komoly siker, hogy a vidékfejlesztési rendelet módosításából törölték az Európai Bizottság azon javaslatát, hogy a tagállamok migránsokat segítő civil szervezeteket is támogathassanak vidékfejlesztési forrásokból.

Szanyi Tibor szocialista EP-képviselő közleményében a közös jellege iránti elkötelezettségének adott hangot, és reményét fejezte ki, hogy az egyszerűsítések tényleges könnyebbé válnak a termelők, a végső kedvezményezettek számára, de nem támogatják a javaslatban megfogalmazott „renacionalizálást”. „Nem leszünk partnerek az idő kerekének visszaforgatásában. Közös, koherens politikával lehet sikeres fejlődést elérni és olyan projekteket megvalósítani, mint az okos falvak! Vízünk, földünk, tudásunk, szorgalmunk van bőségesen, ezért nem kéne a különböző kormányzati, akaratvezérelt, torz versenyekbe beleonyolódni, különösen nem a jövőnk kárára” – fogalmazta a képviselő. (MTI)

Elutasította a kötelező kvótákat az új cseh kormányfő

Andrej Babis új cseh kormányfő elutasítja a migránsok kötelező kvóták szerinti elosztásának állandó mechanizmusát az Európai Unió tagállamai között, ahogy azt az európai menedéki rendszer (dublinoi szabályozás) megreformálására kidolgozott javaslat tartalmazza.

A cseh képviselőház európai ügyekkel foglalkozó bizottságának szerdai ülésén Prágában Andrej Babis felhívta Brüsszel

figyelmét arra a veszélyre, hogy az ügy új feszültséget teremthet az Európai Unióban, és ennek következtében esetleg további országok válhatnak ki a szervezetből.

„Az Európai Parlament javaslata (dublinoi szabályozás módosítására) elfogadhatatlan, mi nem értünk egyet ezzel. Kitarunk emellett, hogy a kvóták ne legyenek a javaslatban, és mindent megteszünk ennek érdekében” – jelentette ki Babis a cseh parlamenti bizottságban.

Ország – világ

A távközlési miniszter visszautasítja a posta fizetéképtelenné nyilvánítását

Lucian Şova távközlési miniszter visszautasította a Tulajdonalap (FP) javaslatát, hogy kezdjék meg a Román Posta fizetéképtelenné nyilvánítási folyamatát. Azt mondja, az intézményt a szaktárca költségvetéséből finanszírozzák. Şova szerdán találkozott a postában kisebbségi részvénycsomagot birtokló Tulajdonalap küldöttségével, és ismertette velük a legutóbbi intézkedéseket, amelyek a posta feltőkésítését célozzák, illetve pénzalapokat próbálnak erre a célra bevonni. A megbeszélés kudarcba fulladt. Johan Meyer, az FP romániai portfóliójáért felelős társmenedzsere a cég fizetéképtelenné nyilvánítását javasolta alternatívaként a feltőkésítésre, s nem vett tudomást a román állam erőfeszítéséről, amellyel 170 millió lejt fektet be a postába. Şova elutasította a javaslatot, és leszögezte, a postát a Tulajdonalap obstrukciója ellenére is egyensúlyba lehet hozni, és folytatódik a feltőkésítés folyamata. (Mediafax)

Januárra halasztotta a döntést az alkotmánybíróság

Január 23-án dönthet az alkotmánybíróság a Klaus Johannis államfő által benyújtott, a köztisztviselők jogállásáról szóló törvénnyel kapcsolatos panaszáról. A kifogásolt törvény szerint a köztisztviselőket nem függeszthetik fel tisztségükből, amennyiben a bíróság vádat emel ellenük. Az államfő szerint a jogszabály csökkenti a feddhetetlenségi elvárásokat, és kárt tesz az állampolgároknak az intézményekben vetett hitében, a köztisztviselőket ellátó személyek jóhiszemű munkavégzésében és kötelességteljesítésében. Johannis ugyanakkor azt is kifogásolja, hogy a jogszabály szerint a vezető beosztású köztisztviselőnek joga van elfoglalni az alacsonyabb beosztású munkahelyet akkor is, ha az nem felel meg a végzettségének vagy a szakmai tapasztalatának. Johannis szerint ez az előírás „racionálisan és objektíven alá nem támasztott privilégium” lenne. (Mediafax)

Elfogadták a házszabály módosítását

Elfogadta tegnap a képviselőház a házszabály módosítását, amelynek értelmében ha egy módosító javaslatot megszavaznak, a többi elutasítottnak tekintendő. A PNL, az USR és a PMP hevesen tiltakozott. A házszabályt módosító határozattervezetet 176 igennel és 88 nemmel fogadta el az alsóház. A plénum által elfogadott szöveg szerint miután egy bizottságban egy adott jelentésre fordított idő lejárt, a vitának vége, és az ülésvezető szavazásra bocsátja a bizottság jelentésében foglalt módosító javaslatokat. Először azokról szavaznak, amelyekben bizonyos szövegek eltörlését kérik, majd a bizottság által elfogadott javaslatokat. Ha azok közül egyet sem fogadnak el, következnek azok a javaslatok, amelyeket a jelentésből kivettek. Ezek közül azonban amennyiben az elsőt megszavazza a bizottság, a többi elutasítottnak tekintik. (Mediafax)

Tüntetésről tüntetésre

(Folytatás az 1. oldalról)

akkor is, ha a tiltakozás tárgyát képező jogszabály az ő javukat is szolgálja. Ilyen például az igazságügy reformját célzó törvénycsomag, amely ellen e sorok írása közben is tiltakozik az ellenzék, anélkül persze, hogy pontosan megfogalmazná, milyen cikkek sorozóját veszélybe a demokráciát, hiszen ezzel a szlogenrel szítják a kedélyeket, anélkül, hogy megoldást ajánlanának a kritizált problémák kiigazítására.

A minap az RMDSZ Jogállamot akarunk, nem ügyész-államot! címmel állásfoglalást tett közzé, amelyben megmagyarázzák, miért szavazták meg a képviselőházban a bírák és ügyészek jogállását szabályozó törvény módosítását. „Nem akarunk ügyész-államot, a jogállamban hiszünk, ennek erősítéséért szavaztuk meg a törvény módosítását. Minden állampolgár érdeke az, hogy megvalósuljon a hatalmi ágak valós szétválasztása. Szükség van erre a törvényre – ez a jogállam működésének egyik garanciája”, olvasható a közleményben, amelyben arra is felhívják a figyelmet, hogy a módosítások nem akadályozzák a korrupcióellenes harcot, és mind a bírák, mind pedig az ügyészek esetében a politikai függetlenséget erősítik.

1989 decembere óta tüntetésről tüntetésre bukdacsol a társadalom. Az eredmény pedig minden, csak nem demokratikus jogállam. Pedig még Silviu Brucan, a nagy ideológus is azt állította politikai próféciáiban, hogy 20 év elég lesz a demokratikus átalakuláshoz.

„Percek alatt” be lehet majd adni a folyamodványt a letelepedett státusért

A brit belügyminisztérium bevándorlásügyi államtitkára szerint a törvényesen Nagy-Britanniában élő külföldi EU-állampolgárok „pár perc alatt” regisztrálhatják majd magukat állandó nagy-britanniai lakosként a brit EU-tagság megszűnése utáni időszakra.

Brandon Lewis a londoni parlament felső kamarája, a Lordok Háza európai uniós igazságügyi kérdésekkel foglalkozó albizottságának keddi meghallgatásán kijelentette: a letelepedett státusért folyamodó külföldi EU-állampolgároknak „váratlanul hat-nyolc” kérdésre kell majd válaszolniuk az erre létrehozott online felületen, és két héten belül választ kapnak a brit hatóságoktól. Lewis hangsúlyozta, hogy az uniós polgároknak egyelőre nem is kell tenniük semmit, a regisztráció jövőre indul, és sokkal egyszerűbb lesz, mint a jelenlegi rendszer, amelyben egy 85 oldalas folyamodványt kell átolvasni és kitölteni.

A brit belügyi államtitkár szerint a külföldi EU-állampolgárok kérvényeit elbíráló hatóságok abból az alapeseti feltételezésből indulnak majd ki, hogy aki letelepedett státusért folyamodik, az jogosult is a kérvény kedvező elbírálására.

Brandon Lewis a meghallgatáson kijelentette: csak olyan esetekben tudja elképzelni a folyamodvány elutasítását, amikor a kérvényezőről kiderül, hogy bűncselekményekért elítéltek, vagy körözés alatt áll, illetve akkor, ha valaki hamisan állítja, hogy külföldi EU-ország állampolgára, vagyis csalárd módon nyújt be tartózkodási kérvényt.

Lewis megerősítette azt is, hogy az állandó nagy-britanniai tartózkodási engedély kérelmezése alapesetben pénzbe kerül

majd. Hozzátette, hogy a brit kormány még nem döntött a pontos díjról, de az összeg nem fogja meghaladni a brit útlevelek kiállításáért felszámolt illetéket. A brit útlevéllért jelenleg 72,50 fontot kell fizetni.

Nem sokkal a belügyi államtitkár felsőházi meghallgatása előtt Theresa May brit miniszterelnök nyílt levélben fordult a Nagy-Britanniában élő 3,2 millió külföldi EU-állampolgárhoz, közölve velük: azt szeretné, ha a Brexit, vagyis a brit EU-tagság megszűnése után is maradnának.

May hangsúlyozta: nagyra értékeli, hogy a külföldi EU-állampolgárok a brit gazdaság, a társadalom és a kultúra, egyáltalán a nagy-britanniai életforma minden szegmensét gazdagítják jelenlétükkel és tevékenységükkel. „Tudom, hogy hazánk szegényebbé válna, ha Önök távoznának, (ezért) azt szeretném, ha maradnának” – fogalmazott a Downing Street által közzétett nyílt levelében a brit kormányfő.

Theresa May megerősítette, hogy azok a külföldi EU-állampolgárok, akik a brit EU-tagság megszűnésének várható időpontjában, 2019. március 29-én már öt éve folyamatosan Nagy-Britanniában tartózkodnak, jogosultak lesznek a letelepedett státusra. Hozzátette: akik addig a napig öt évnél kevesebb ideje, de szintén életvitelszerűen Nagy-Britanniában tartózkodnak, ugyancsak maradhatnak, amíg nagy-britanniai tartózkodási időtartamuk eléri az öt évet, és onnantól ők is jogosultak lesznek állandó tartózkodási engedélyre.

A brit miniszterelnök hangsúlyozta: a külföldi EU-állampolgárok jogosultságait Nagy-Britannia törvénybe iktatja, és e jogosultságoknak brit bíróságok szereznek majd érvényt. (MTI)

278 milliárd eurót juttattak az unió reálgazdaságába

Az Európai Bizottság szerdán közzétett jelentése szerint az európai strukturális és beruházási alapok eddig 278 milliárd eurót juttattak az uniós tagországok gazdaságába.

Az uniós bizottság jelentése szerint 2017 októberéig az öt uniós pénzügyi alap 2014-2020. évi költségvetésének csaknem felét irányozták elő konkrét projektekre. 2016 végéig az alapokból közel 793.500 vállalkozás jutott támogatáshoz, és ezzel mintegy 154 ezer új munkahely jött létre.

Álláskeresési vagy készségfejlesztési támogatásban eddig 7,8 millióan részesültek, 23,5 millió hektárnyi mezőgazdasági földterületen javult a biológiai sokféleség helyzete. 2016 végéig 2 millió kezdeményezést választottak ki uniós finanszírozásra, 1 millióval többet, mint az azt megelőző évben.

Jyrki Katainen, az Európai Bizottság munkahelyteremtésért, növekedésért, beruházásokért és versenyképességért felelős alelnöke szerint az európai strukturális és beruházási alapok döntő szerepet játszanak az egységes piac megerősítésében. Segítik a gazdasági növekedést, előmozdítják a munkahelyteremtést és az innovációt Európában. A strukturális

alapok és az Európai Stratégiai Beruházási Alap ötvözése esélyt ad kockázatosabb, de ígéretesebb projektek finanszírozására is – húzta alá.

Megemlítették, hogy a tagállamok egyre bátrabban élnek a 2014-2020-as kohéziós politikai keret olyan egyszerűsítési lehetőségeivel, mint az online eljárások és az egyszerűbb pályázati eljárások lehetősége, vagy a visszatérítések igénylésének egyszerűbb módjai. A jelentésből kiderül, hogy a 2020 utáni pénzügyi időszakban tovább kell erősíteni az uniós források és a tagállami strukturális reformok támogatása közötti kapcsolatot. 2016 végéig az európai strukturális és beruházási alapok programjai keretében 13,3 milliárd eurót különítettek el beruházás mozgósítására irányuló célkitűzésekre, elsősorban a kvv-k támogatására, a kutatásra és az innovációra, valamint az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra vonatkozóan. Az uniós alapok több mint 76 ezer vállalkozást támogatnak pénzügyi eszközökkel. Az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) keretében eddig támogatásra kiválasztott kvv-projektek 11,5 milliárd eurós áttételes magánfinanszírozást képviselnek a 42 milliárd eurós célösszegekből. (MTI)

Szigorúbb oltási törvény készül

A szülők nem bíznak a rendszerben

Az elmúlt időszakban több mint tízezer megbetegedést okozott és 36 halálos áldozatot követelt az országban tomboló kanyarójárvány. Miközben az Egészségügyi Világszervezet ajánlása szerint a 95 százalékos átoltottsági arány nyújt a járványtól védelemet, Romániában vannak megyék, ahol ez az arány csupán 3 százalék. A szülők egy része a rendszerrel szembeni bizalmatlanság miatt, az esetleges nem kívánt mellékhatásoktól tartva, mások pedig egyszerűen hanyagságból mulasztják el beolttatni gyerekeiket. Emiatt az Egészségügyi Minisztérium törvény módosítást kezdeményezett, ami bizonyos szigorításokat helyezett kilátásba.

Az új oltási törvény részleteiről, szükségességéről dr. Vass Levente parlamenti képviselőt, az egészségügyi szakbizottság titkárát kérdeztük.

Fotó: Karácsonyi Zsigmond

Menyhárt Borbála

– Miért van szükség az oltási törvény módosítására?
– Az alapprobléma az, hogy Romániában 36 halálos áldozata van a kanyarójárványnak, és számtalan súlyos komplikáció miatt sokan kerültek kórházba az elmúlt egy év során. Sajnos ezt a szakemberek előre jelezték, hiszen a 2015, 2016-os években csökkent a beoltott gyerekek száma. Érdekes, hogy a közel tízezer kanyarós beteg 95 százaléka nem volt beoltva. Mindez egyértelműen arra utal, hogy szükség van az oltási törvény szigorítására, éppen azért, hogy a kanyaró és a hozzá hasonló, megelőzhető betegségek, illetve az ezekkel járó szövődmények előfordulási arányát lecsökkentsük.
– A kanyarójárvány kapcsán igen aggasztó statisztikák láttak napvilágot, az utóbbi években egyre több szülő utasít vissza bizonyos védőoltásokat...
– Vannak, akik valamilyen oknál fogva ellenzik az oltásokat, egyrészt amiatt, hogy különböző félrevezető kampányok láttak napvilágot – amelyeknek nem keresem az okát, szándékát, mert nem az én tisztem megtenni ezt –, és hamis információkat közölnek a téma kapcsán. A másik ok, hogy a szülők bizalmat-

lanok összességében az egészségügyi rendszerrel szemben, kételkednek, hogy megfelelő módon jelentik vagy kezelik-e az esetleges komplikációkat. A harmadik tényező pedig, hogy különböző jogi, emberjogi kérdések is felmerülnek az oltások kapcsán. Mindhárom kérdéskört érdemben kell kezelni, mindhárom kapcsán különböző fórumokon vettem részt a parlamentben, a különböző bizottságokban megvitattuk ezeket a dolgokat. Fontos tudni, hogy a komplikáció, ami oltáskor megjelenhet, bizonyítottan sokkal kisebb százalékban fordul elő, mint a beolttatlanoknál a betegség, illetve az ebből adódó szövődmények. Németországban, bár nincsen kondicionálva, a beoltottsági arány eléri a 95 százalékot, hiszen ott egy olyan bizalmi struktúra alakult ki az egyén és az orvosi társadalom között, hogy az egyén álláspontja az, hogy a rendszer jobban tudja, számomra mi a jobb.

– Milyen fázisban van jelenleg a törvény módosító kezdeményezés?

– Ez az egészségügyi minisztérium kezdeményezése, hiszen az Egészségügyi Világszervezet 95 százalékos átoltottságot javasol annak érdekében, hogy egy-egy betegség ne üsse fel a fejét járványszerűen. Például ha a

gyermekbénulásra gondolunk, 2017-ben nem volt gyermekbénulás Romániában, de ha egy idős asszisztensnőt megkérdezzük, akkor tud mesélni ilyen esetekről, amelyek néhány tíz évvel ezelőtt történtek. A minisztérium azért indította ezt a kezdeményezést, mert van olyan megye Romániában, ahol 3 százalék az átoltottsági arány, és világosan le szeretne volna szögezni, ki miért felel ezen a téren. A szenátus egészségügyi bizottságán és a plénümán átment ez a törvénytervezet, és most a képviselőházban van, az egészségügyi szakbizottságban, várhatóan rövidesen a képviselőház plénuma elé kerül. Előreláthatólag február végére várható a törvény megjelenése.

– Konkrétan milyen szigorításokat tartalmaz az új oltástörvény?

– Eddig is kötelező volt az oltás, de a kötelezősége eddig nem követte kondicionálást. A törvény nagy előnye, hogy azt mondja, minden olyan szülő, aki valamilyen okból kifolyólag nem tudja, nem akarja beadatni az oltást, köteles részt venni egy, a hatóságok, a megyei közegészségügyi igazgatóság és egy bizottság által megszervezett felkészítő tanfolyamon, ahol lehet tisztázni, mi az a nem valós információ, ami miatt a szülő esetleg fél az oltástól. Meg lehet beszélni egy tervet, hogy például az iskolába való beiratkozás pillanatától számított egy év alatt hogyan pótolják be az elmaradt oltásokat. Az új törvény világosan előírja, hogy muszáj egy éven belül bepótolni ezeket az oltásokat, és abban az esetben, ha a szülő a felkérések ellenére nem akar részt venni ezeken a találkozókön, és nem oltatja be a gyereket, pénzbírsággal sújtható. Hogy ez méltányos-e vagy sem, vitatható, viszont ebben a kérdésben nem a pénzbírságon van a hangsúly, hanem az információ hiányán. Éppen ezért jó, hogy az új törvény rendelkezik arról, hogy a hatóságoknak köteles-

ségük tájékoztatni az érintetteket, és érvekkel alátámasztani a közölt információkat. Parlamenti képviselőként és a vásárhelyi RMDSZ elnökeként is fontosnak tartom, hogy ezek a tájékoztatások majd magyar nyelven is elérhetőek legyenek. A szülőkkel való találkozásaim, kötetlen beszélgetéseim arra világítottak rá, hogy nagymértékű a rendszer iránti bizalmatlanságuk, félnek attól, hogy az orvosok nem jelentik a súlyosabb komplikációkat. Ezért javasoltuk a számonkérhetőség törvénybe való belefoglalását, azt, hogy amikor az orvosok látják, hogy egy súlyosabb, oltással kapcsolatos komplikációval állnak szemben, kötelező legyen jelenteni ezeket az eseteket, és legyen szankcionálhatók, ha ezt nem teszik meg.

– Az új törvényben szerepel-e az, hogy az óvoda, iskola elutasíthatja a kiskorút, ha a szülő nem tudja bizonyítani, hogy be van oltva a gyereke?

– Romániában sok esetben az a gond a törvényekkel, hogy nincsenek hozzátársítva a megfelelő szankciók. Az óvoda nem teheti meg, hogy visszautasítja a be nem oltott gyereket, de ha a törvény érvénybe lép, kötelessége lesz erről értesíteni a hatóságokat, és felkérni a szülőket, hogy egy év alatt pótolják be az elmaradt oltásokat, ellenkező esetben az egy év lejártával pénzbírsággal lesz sújtható a szülő.

– Mi történik akkor, ha a szaktárca hibájából nem lehet beolttatni a gyerekeket? Idén a kanyarójárvány teljében hetekig hiányzott az oltóanyag, ami ez ellen védelmet nyújt.

– Azért is jó ez a törvény, mert kötelezi az egészségügyi minisztériumot, illetve a közegészségügyi igazgatóságokat, hogy a szükséges oltóanyagkészletet biztosítsák, és ne

forduljon elő, hogy az oltóanyag hiánya miatt marad el az oltás. Erre sajnos már volt példa. Éppen ezért már a szenátusi tárgyalásoknál belefoglaltuk, hogy a minisztérium, a miniszter személyesen is büntethető legyen abban az esetben, ha egy ilyen helyzet előáll.

– A statisztikák szerint az oltóanyag arányt illetően Románia hátul kullog az uniós országok között.

– Van megye, ahol 3 százalékos az átoltottsági arány, de olyan is, ahol 90 százalék. Vannak oltások, amit megkap csecsemőkorban a gyerek, de kell egy második adag is, és ezt már sokkal kisebb arányban kapják meg a gyerekek. Ez azt bizonyítja, hogy a rendszer is hibás az elmaradásokért, hiszen nem követi a gyereket. Ezért a törvény számonkérhetőséget kell hozzon, nem elsősorban a szülőkre, hanem a szaktárca, illetve a hatóságokra nézve. Én azt gondolom, hogy nem kell félni az oltásoktól. Nem lehet teljesen kizárni a komplikációk megjelenését, de orvosként és szülőként is nyugodtabban alszom, hogy beadattam a gyerekeimnek az oltásokat. Orvosként láttam olyan komplikációkat, amelyek bizonyos, megelőzhető betegség miatt alakultak ki. Urológus szakorvosként tapasztaltam, hogy gyakran kerestek fel a rendelőmben fiatal párok, akik infertilitásra panaszkodtak, és döbbenet hívta fel a fiatalember az édesanyját, hogy megkérdezze, volt-e fültömírgy-gyulladás, mert a doktor úr azt mondja, hogy a fültömírgy-gyulladás és a here szövődésének a gyulladása – ami sokszor észrevétlenül zajlik – miatt ma abban a helyzetben van, hogy nem lehet gyereke. Ez elkerülhető az oltás és az oltással járó esetleges kis százalékos kockázatnak a vállalásával.

Illusztráció

Selejtezés

Egykor nagy híve voltam, de ma is vagyok, a szellemi vetélkedőknek. Még tévés koromban – régen volt, elismerem – javasoltam is a magyar adás akkori főszerkesztőjének, hogy mi is teremtsünk elő, találjunk ki, csináljunk valami hasonló vetélkedőt, mint ami akkoriban a magyar királyi tévében ment, és amelyet csak azok élvezhettek bérces hazánkban, akik a bércen kívül, bércalján éltek. Sőt én is kidolgoztam egy efféle szellemi bajnokságot, de aztán semmi sem valósult meg belőle, inkább objektív, mint szubjektív tényezők negatív összjátéka folytán.

Aztán jött az a korszak, amikor már a bércelakók is részesülhettek a vetélkedők szellemi áldásából, Vágó úr milliomosaiából pl., amikor olyan népszerű volt, hogy társasági beszédtema lett, a kérdések milyen-egről is vita folyt. El kell azonban

ismernem, hogy egy bizonyos iskolázottsági szint átlépését megkövetelte a dolog. Zártabb társaságokét. Nem a bokorlakók és egykori iskolakerülők, tanulni utalók, nem a könyvet maguktól eltolók és izomagyúak körében dúlt az ámulat.

Akkoriban azon vitakoztunk, ha az általános műveltség kívánalmait, határai közé beengedhető-e olyan kérdés, hogy mi volt a kedvenc fogkréme Michael Jacksonnak, és ki énekelte éjjelkor a Broadwayn citerakísérettel azt, hogy „Kicsi dog, de tarka” a négy Beatles fiú közül? Végül be kellett látnunk, hogy ma már hozzátartozik az általános kultúrához az ilyes természetű ismeretanyag is, nem csupán a George Washington fogszabályozóját készítő kismester neve és cipőmérete.

Így visszarévedve, nosztalgizálva, elmondható, boldog idők vol-

tak azok! Aztán jött az a korszak, amikor a vetélkedőkben a szellemi csúcsmászást követte vagy inkább kombinálta a műsorvezető a lecsúszással, a süllyesztőbe küldéssel szó szerint is. Enyhítette a happeninget Gundel-Takács szellemesége és éleselméjűsége. Ekkor inkább a tüneményes sportriportert

Csütörtöki kimenő
– Sebestyén Mihály rovata –

élveztük, mintsem a kérdéseket, bár azok sem voltak csapnivalóak és ostobák. Ezt az állapotot és művezetést azonban felülírta politika vagy intrika, a hülyeség vagy a szakma sárge irigysége.

A kereskedelmi és ipari tévék, a mezőgazdasági és reklámbagzó adókon megjelent a vetélkedőknek az a fajtája, ahol a testi erő, az ügyesség, a majommal való rokonsági fok bizonygatása lett a tét. A vízbe esés, nyaktörés, bukás, meg-

könnyebbült üvöltés, ostoba riporteri szurkolás játszotta a főszerepet. Ezt már bárki élvezhette, aki bohóctréfákon, cirkuszi mutatványok bámulatán nőtt fel, és abból az elme- és lelkiállapotból már nem tudott továbblépni. Ahogy mondani szokás, mindenki éjjeliőrnek születik, de egyesek továbbtanultak.

A szórakoztató bohóságok és hülyeségek ládája azonban még ennél is tovább merészkedett. Átévedt a lélektan területére. Miről is van szó? Valószínűleg elkészült a magyar műveletlenek, ostobák, gyengeelméjűek digitális térképe, ahonnan ki lehet választani a leggyagyibb, a legtuskóbb versenyzőket. Őket állítják egymás ellen ringbe. A műsorvezető pedig rikoltozva hülyül, leereszkedik amazok tengeremély szellemi szintjére.

A kisebbségi néző ideát, bár megkapta az állampolgárságot és a szavazati jogot az anyaországi-akhoz, nem hisz a fülének és a sze-

mének: hogy lehet valaki ennyire tökkelütött, bunkó és míveletlen, aki egyetlen kérdésre sem tudja a választ. Pedig a kérdések elemi iskolai szintűek és nehézségűek. Trükkre gondol, arra, hogy ezeket a rúdon csúszkáló macákat, hetyke házínéniket és borostás izompacsirtákat betanították, felkérték, nehogy egyetlen helyes választ is felöklendezzenek. A kisebbségi azt mondja, nem, nem lehet ennyi magyar buta Árpád negében.

Az odaáti, a téged lerománózó primitív nagymellényű felségesen szórakozik. (Tisztelet a kilencmillió kivételnek!) Ez a neki való műsor, hiszen mindjárt jobban érzi magát: fölünyesen műveltnék, tudósnak, aki kapásból tudja a választ, aki azon derül, mily ostobasággal vertek honfitársai. Ahelyett, hogy tiltakozna, elzárná a tévét. Vagy az Észbontó producerét, aki erre pénzt áldoz. Az előfizetők és adófizetők pénzt.

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Bodolai Gyöngyi

Légúti fertőzés, tüdőgyulladás

Bár korábban volt egy felfutó ág, az utóbbi két hét során nem jeleztek újabb kanyarós eseteket megyénkben. Ebben az évben eddig 268-an fertőződtek meg kanyaróvírussal – tájékoztatott dr. Stelian Caraghiaur, a Megyei Közegészségügyi Igazgatóság sajtóreferense.

Bár influenzát nem diagnosztizáltak megyénkben, a légúti fertőzésekkel nyilvántartásba vett betegek

száma 4.107 volt az elmúlt héten, és 53 személynek közülük olyan súlyos volt az állapota, hogy kórházi ellátásra volt szükségük. Rajtuk már sajnos nem segített a szakminisztériumból nagy késéssel megérkező oltóanyag.

A hűvös decemberi napokban az utóbbi héten 1474-en betegedtek meg tüdőgyulladásban, 69 személyt kórházba utaltak.

Túlélte a műtétet

„Jól van” az a háromhetes kislány, aki mellkasán kívül dobogó szívvel született – tudósított a BBC hírportálja.

Vanellope Hope Wilkins császármetszéssel jött világra, mellcsont nélkül. Három műtéttel helyezték vissza a szívét a mellkasába a leicesteri Glenfield Kórházban. Az ectopia cordis nevű rendellenesség, amikor a szív a mellkason kívül helyezkedik el, rendkívül ritka, egymillió szülésre jut néhány, a többség nem éli túl a születést. A kórház úgy tudja, a kislány az első Nagy-Britanniában, aki életben maradt.

A szülőknek már az ultrahangvizsgálatnál megmondták, hogy baj van, ezután kromoszómavizsgálatot kértek, ami nem mutatott ki rendellenességet, ezért a terhesség megtartása mellett döntöttek.

„Azt tanácsolták, ne tartsuk meg a babát, mert a túlélés esélye a nullához közeli. Senki sem hitte, hogy sikerülhet, csak mi” – mondta Dean Wilkins, a 43 éves édesapa.

Vanellope születését karácsonyra várták, de november 22-én

elvégezték a császármetszést, hogy csökkentsék a fertőzés és a szív károsodásának veszélyét.

Az operációt ötvenfős csoport – szülészek, szívsebészek, altatóorvosok, neonatológusok és szülésznők – végezte. A három műtét közül az elsőt születés után 50 perccel hajtották végre, visszahelyezték a szívét a testbe. Az utolsó operációnál a kislány saját bőrével fedték be a mellkasán lévő lyukat.

A gyermekkardiológus abban reménykedik, hogy a jövőben a szívét belső védelemmel is ellát-

hatják, „talán 3D nyomtatású vagy organikus csontokkal”.

A következő lépés az lesz, hogy leveszik a lélegeztetőgépről. A kórház szerint „hosszú út áll még előtte”, a legnagyobb veszély a fertőzés. Az Egyesült Államokban már sikerült megmenteni néhány babát, aki ectopia cordialisszal született: Audrina Cardenas 2012-ben jött világra Texasban, a szívét műtéttel helyezték vissza a testébe. Három hónap után engedték haza a kórházból. Mellkasát műanyag lemezzel védik. (MTI)

Csalás miatt is bűnösnek mondták ki a vádlottakat

A megismételt elsőfokú eljárásban nemcsak emberi test tiltott felhasználásának és emberen végezhető kutatás szabályai megszegésének büntetőjében, hanem többrendbeli csalás miatt is bűnösnek mondta ki az összejtűgy vádlottjait hétfőn Budapesten a Fővárosi Törvényszék. Az ügy mind az öt vádlottja – különböző időtartamra felfüggesztett – börtönbüntetést kapott. Az ítélet nem jogerős.

A vád szerint egy ukrán tudós módszerei alapján magyar és ukrán orvosok engedély nélkül nyújtottak összejtűgykezelést gyógyíthatatlan betegeknek, több millió forintért. A vállalkozáshoz szükséges cég alapításában vett részt Pákh Imre elsőrendű vádlott és Fásy Ádám negyedrendű vádlott, mindketten üzletemberek.

P. Imre üzletember és B. Julij Viktorovics orosz származású, Amerikában élő professzor 2002-től Barbadoson összejtűgykezeléssel foglalkozó klinikát működtetett, amely 2007-ben bezárt. Ekkor P. Imre úgy döntött, hogy ezt a tevékenységet Magyarországra telepíti. Dr. S. Istvánnal 2007 augusztusában közösen részvénytársaságot alapítottak, hogy egészségügyi szolgáltatásként emberi összejtűgyt értékesítsenek. Később a cég igazgatósági tagja lett F. Ádám is.

A kezeléseket olyan összejtűgy tartalmazó szérummal végezték, amelyet a magánklinikán kialakított laboratóriumban állított elő K. Natalija ukrán származású kriobiológus. Megállapodást kötöttek néhány közeli egészségügyi intézménnyel, amelyek a születési osztályaikon elvégzett terhességmegszakításokból származó abortált magzatokat – az érintett nők írásos hozzájárulásával – kutatási célból átadták a kaposvári klinikának.

A bíróság hangsúlyozta: a vádlottak jogszerűen nem hozhattak volna létre olyan üzleti modellt, amelynek keretében pénzért összejtűgykezelést végeznek. Ha lett volna engedélyük emberkísérletek végzésére, akkor is csak ingyenesen, a kutatásra vonatkozó szabályok betartásával adhatták volna be a szuszpenziót a betegeknek, ezt kezelésként semmilyen formában sem lett volna szabad árulniuk és hirdetniük sem.

A törvényszék szerint a betegek a vádlottak tevékenységét legálisan hitték. Kezeltek többek között rákos megbetegedést, cukorbetegséget, születési rendellenességgel élő és balesetben megsérült beteget is, és volt olyan, aki fiatalító kezelésként vette igénybe a szolgáltatást. A kezelés árát 2,5 és 5 millió forint között határozták meg.

A vádlottak olyan kezelést adtak pácienseiknek, „amiről maguk sem tudták, hogy igazából milyen hatása van” – mondta ki a bíróság, amely szerint a „vádlottakat nem kizárólag az orvosi kutatás vagy a gyógyítás szándéka vezette, hanem egyúttal a gyors haszonszerzés is motiválta”.

A törvényszéknek az MTI-hez eljuttatott közleménye szerint P. Imre elsőrendű vádlottat 10 hónap – 2 év próbaidőre felfüggesztett – börtönrre és 9 millió forint pénzbüntetésre ítélték. B. Julij Viktorovics másodrendű vádlott 1 év, 3 évre felfüggesztett börtönt kapott és 10 évre kiutasították Magyarországról területről. Dr. S. István harmadrendű vádlottat 1 év, szintén 3 évre felfüggesztett börtönnel és 1 millió forint pénzbüntetéssel sújtották. F. Ádám negyedrendű vádlottat 10 hónap, 2 évre felfüggesztett börtönrre és 1 millió 440 ezer forint pénzbüntetésre ítélték, K. Natalija ötödrendű vádlott pedig 1 év – 3 évre felfüggesztett – börtönt kapott és 2 évre kiutasították. (MTI)

A kannabisz másik arca

Szervezetünk különleges rendszere

Az emberi endokannabinoid rendszerről tartott előadást Marosvásárhelyen Földesi Dávid magyarországi vállalkozó, természetgyógyász, akit saját kedvező tapasztalatai nyomán felébredt érdeklődése, tanulmányai vezettek el oda, hogy beteg embertársain próbáljon segíteni.

Az Egyesült Államokban, Kaliforniában tartózkodott, amikor már elviselhetetlen panasza, asztmája, veleszületett szívproblémája és felerősödő ízületi fájdalmai miatt növényi kannabisz kivonatot írtak fel számára, ami huzamosabb használat után megszüntette a kellemetlen tüneteket. Ezt követően kezdett el foglalkozni a kannabisz orvosi felhasználásával. Három éve internetes klubot alapított, amelyen 14.000 követője van. Körülbelül 250-re tehető azok száma, akik Facebook-oldalán segítségért fordultak hozzá, és közbenjárt, hogy hozzájussanak a kannabiszolajhoz, a kender hatóanyagának orvosi célra használható kivonathoz, ami legközelebb Ausztriából szerezhető be. Követőinek 99 százalékától pozitív visszajelzéseket kapott, epilepsziás, ízületi bántalmak, cukorbeteg, magas vérnyomás, sclerosis multiplex (SM) és sok más betegség tüneteinek az enyhítését, esetenként a gyógyulást eredményezte a cseppek szedése. A közönséget arra sarkallják, hogy Magyarországon is elérje azt, hogy a világ több más országához hasonlóan törvényessé tegyék a kannabisz hatóanyagának orvosi

célú felhasználását. Romániában a marihuána cigaretta használata tilos, de 2013-tól a gyógyítási célra készült kannabiszkivonat orvosi alkalmazása törvényesen engedélyezett.

Földesi Dávid célja, hogy előadásaival a szervezetünkben levő belső kannabionid rendszert ismertesse, amely egészségünk fenntartásának a legkiterjedtebb és egyik legfontosabb rendszere. Ez a molekuláris jelzőrendszer segít szervezetünknek, hogy a külső környezeti változások, a stresszhatások ellenére a belső egyensúlyunkat fenn tudjuk tartani. A homeosztázisnak nevezett stabilitást a szervezetünk által előállított endokannabinoidok biztosítják, amelyek szerkezete hasonlatos a kannabisz növényben levő vegyületekéhez. Szervezetünk rendelkezik e molekulákhoz szükséges receptorokkal (a mellékelt képen), amelyek mindenütt jelen vannak: az agyban, a szervekben, a kötőszövetekben, a mirigyekben és az immunsejtekben. Feladatuk, hogy lehetővé tegyék az oda-vissza kommunikációt és a koordinációt a különböző sejttípusok között. Az endokannabinoid rendszer szerepet játszik az emlékezetben, a hangulatban, az étvágyban, a fájdalomban, az alvásban, az immunválaszban, a gyulladásban és a sejtek élet-halál ciklusában. Ez a rendszer a maga bonyolult tevékenységével hidat képez test és lélek között, működésének ismerete érthetővé teszi, hogy tudatállapotunk hogyan segíti elő az egészséget és hogyan okoz betegsé-

get – hangzott el az előadóval folytatott beszélgetés során, ahogy az a Magyar Orvosi Kannabisz Egyesület honlapján is olvasható.

Az indiai és a haszonnövényként termelt kender (latin nevén cannabis) gazdag hatóanyag-tartalma miatt a legrégebbi időktől használta gyógyításra az emberiség. Ahol engedélyezik a kannabisz hatóanyagának orvosi célú alkalmazását, mint például Hollandiában, a sclerosis multiplexben szenvedő betegek hivatalosan juthatnak hozzá a Saltivex nevű sprayhez, amivel a betegség tünete enyhíthető.

Földesi Dávid elmondta, hogy a növény hatóanyagának a kivonatát tartalmazó kannabiszolajat hivatalosan készítik azokban az országokban, ahol legalizálták a felhasználását. A tapasztalatok sze-

rint az orvosi célra előállított szer nem okoz olyan mellékhatásokat, mint az élvezeti szerként használt cigaretta vagy a hasis. Ha megfelelő koncentrációban készül, a kannabiszkivonatot az immunrendszer erősítésére lehet használni, az SM-ben lehetővé teszi, hogy a páciens együtt éljen a betegséggel, rákos betegeknek a citosztatikus kezelés okozta tüneteket enyhíti, segít a Parkinsonos betegekben, az epilepsziában csökkenti a rohamok erősségét, kóros koplalásban meghozza az étvágyat. A gyógyszerként forgalmazott kannabiszkivonat nem okoz rossz közérzetet, mellékhatásként lazít, álmosít, pihenésre készítet, növeli az étvágyat – állította az eddig felgyűlt tapasztalatok alapján az előadó.

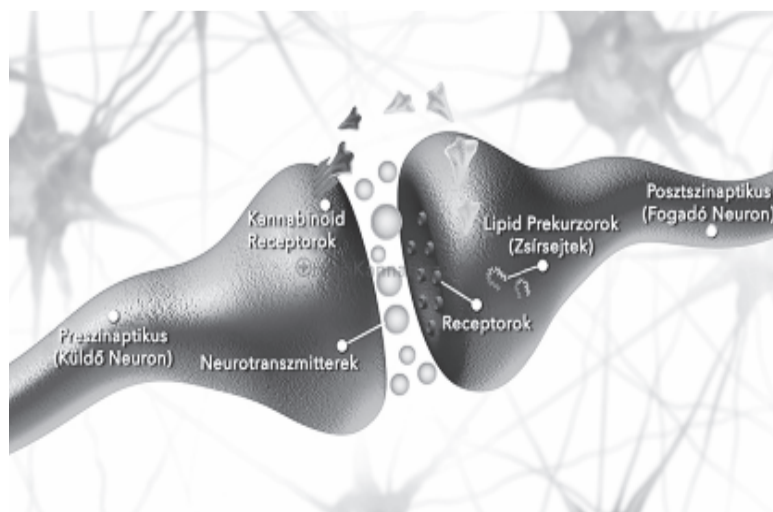
Bár évszázadok óta használta az emberiség, a kannabiszkivonat gyógyszerként való alkalmazására árnyékot vetett a marihuánával és a hasissal mint élvezeti szerrel való visszaélés. Az indiai és a haszonnövényként termesztett kender meg-

termékenyítetlen virágából készített marihuánás cigaretta és a növény gyantájából előállított kábítószer, a hasis betiltásával, továbbá a műanyagipar előretörésével a kender termesztése és használata is háttérbe szorult. Holott rostjai erősek, és a kenderfonal szöveteik, vitorlavásznak, ponyvák, zsákok, kárpitoskellékek, kötelek, zsinegek készítésére alkalmas, több rendeltetése volt, van a kenderkőcnek, a növény magjából olajat préseltek, használták üzemanyagként, építkezési téglák készítésére.

Ha a „minden bajra enyhülést hozó gyógyvírt” – ahogy a hajdani orvosi könyvek emlegették a kannabiszt – orvosi célra használják, pontosan be kell tartani, hogy milyen koncentrációban készül a kivonat, hogy a kábítószerrel ható pszichotikus mellékhatásokat ki lehessen küszöbölni.

Bár a betegek közül sokan csodaszerek tartják, valójában nem kimondott gyógyszer. A kannabiszolaj a belső kannabionid rendszer egészére hat, azt áthangolja, működési hibáit sorra kiküszöböli, ezáltal enyhíti a kellemetlen tüneteket, elősegíti a gyógyulás folyamatát. Arra is végeztek kísérleteket, egyelőre állatokkal, hogy a rákos sejteket – mint idegen anyagokat – elpusztítja-e – hangzott el a beszélgetés során.

A kannabiszklub Romániában is megalakult, és egy brassói ügyvédő a családtagjánál szerzett jó tapasztalatok alapján próbálja elérni, hogy ne csak az orvosi célú felhasználását, hanem az orvosi kannabisz ellenőrzött körülmények között történő előállítását és beszerzését is törvényessé tegyék az országban. (bodolai)

Forrás: OrvosiKannabisz.com

Másképpen gondolkodni

A kóros aminosavak lehetséges szerepe a 2-es típusú cukorbetegségben

A népbetegségnek számító 2-es típusú cukorbetegség kialakulásának okát keresik a pécsi kutatók, prof. dr. Wittmann István, a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvosi Kara II. Számú Belgyógyászati Klinikájának és Nephrológiai Centrumának intézetvezető egyetemi tanárával az élen. Korábbi oktatói dékánhelyettesként ő indította el az egyetemen a német nyelvű orvosképzést. Tantárgyát, a diabetológiát három nyelven: magyarul, angolul és németül tanítják az orvostanhallgatóknak. A belgyógyászati szakvizsga mellett diabetológus minősítéssel és nefrológus (vesegyógyász) szakvizsgával rendelkezik.

Bodolai Gyöngyi

Akadémiai doktori értekezésében az oxidatív és karbonil stressz hatását vizsgálta cukor- és vesebetegségben. Az oktatás, gyógyítás, kutatás mellett nagy hangsúlyt fektet a tudomány népszerűsítésére is. A cukorbetegség előzményeiről és szövődményeiről tartott előadást októberben a marosvásárhelyi orvostanhallgatóknak az RMOGYKE meghívására. Az előadásokat követően türelmesen és szívesen válaszolt a feltett kérdésekre.

Sokirányú tapasztalattal

– *Belgyógyászként miért szakosodott a cukorbetegségre?*

– 1989-ben olvastam egy érdekes cikket arról, hogy a hasnyálmirigy inzulintermelő sejtjei úgy működnek, mint az idegrendszer sejtjei. Ez engem annyira megfogott, hogy eldöntöttem, ezzel a szervrel, ezzel a sejtrel, ezzel a betegséggel szeretnék foglalkozni.

– *Az oktatáson kívül a mindennapi gyakorlatban a gyógyító munka vagy a kutatás vonzása az erősebb?*

– Tulajdonképpen hálás vagyok a gondviselésnek, mert először a pécsi I. Számú Belklinikán a gyomor- és béltraktus betegségeivel, a gasztroenterológiával kezdtem foglalkozni. Utána a klinikai farmakológiával, azaz a gyógyszerek hatásával, felszívódásával, majd egy nagyon kedves tanárom hatására a vérképző szervek betegségeibe, a hematológiába is „beleköstöltem”. Később elkerültem az Egyesült Államokba, ahol az alkoholos májkárosodást vizsgáltam. Nagyon örülök annak, hogy sok irányban szerezhettem tapasztalatot. Ezért tartom szépnek a belgyógyászatot, és nem irigylem a mai fiatal végzős orvosokat, akik kezdettől fogva beállnak egy szűk szakterületre, és csak azzal foglalkoznak.

– *A belgyógyászaton belül diabetológából és nefrológiából is jeles minősítéssel szakvizsgázott. Miért öszipontosít a cukorbetegség 2-es típusára?*

– Mindkét fajta cukorbetegséggel foglalkozom, de kimondottan a 2-es típusú érdekel azon egyszerű gyakorlati okból, hogy a cukorbeteg 95 százalékát érinti. Nagyon pontosan ismerem a számokat, ugyanis kutatásaink során feldolgoztuk az egészségbiztosítási pénztár adatbázisát. 727.000 ismert 2-es típusú cukorbeteg van Magyarországon, ami más országokhoz képest egy átlagos arányt jelent.

– *A Magyar Távirati Irodától (MTI) érkezett hírből olvastam, hogy a kórosan elhízottak számát tekintve Magyarország világviszonylatban a harmadik helyen áll, gondolom, ez is hatással van a cukorbeteg számára.*

– Minél elhízottabb valaki, annál nagyobb a valószínűsége, hogy kialakul a 2-es típusú cukorbetegség. Érdekes módon 2009-ben értük el a legmagasabb szintet, azóta a betegek száma nem növekszik.

A tünetek, amelyekre figyelni kell

– *Tudjuk, hogy az 1-es típusú cukorbetegségben a szervezet egyáltalán nem termel inzulint. A 2-es típusúnál a hasnyálmirigy által termelt hormon, az inzulin nem elegendő ahhoz, hogy vércukorszint-csök-*

Fotó: Bodolai Gyöngyi

kedő hatását a szükséges mértékben ki tudja fejteni. Mondják, hogy sokan későn veszik észre a betegséget. Milyen jelekre kellene jobban odafigyelni?

– Ha a szervezet nem termel elegendő inzulint, amivel a normális vércukorszintet biztosítani tudja, a cukor kikerül a vizeletbe, ami gyakori vizelést, nagyobb mennyiségű vizeletet okoz. Ezt érzékeli a szervezet, a beteg gyakran szomjas, ezért sok vizet iszik. Mivel az elveszített cukor elveszített energiameennyiséget jelent, az elhízott cukorbeteg fogyni kezd, emiatt a szervezet több táplálékot igényel, és az érintett személy többet eszik. A sok vizelet, a többszöri ivás, a fogyás és a több évvel együtt gyengül az immunrendszer, és hajlamossá teszi a beteget a fertőzésekre.

A saját felismerés

– *A professzor úr nagyon népszerű lett Magyarországon, amikor nyilvánosságot látott az a felismerés, hogy munkatársai kimutatták a 2-es típusú cukorbetegség kialakulásának egyik okát. Megkérem, mondja el, hogyan, milyen eredményre jutottak.*

– A betegséget tanulmányozva engem elsősorban az izgatott, hogy az inzulinérzékenység vagy inzulinrezisztencia számos szervben megjelenik: májban, vesében, vázizomban, zsírban. Ráadásul ezt az állapotot meg lehet szüntetni, fel lehet függeszteni. Ez úgy történik, hogy a 2-es típusú cukorbetegség felfedezését követően egy-két hétig intenzív inzulinkezelést adunk a betegnek, ennek hatására a páciens hosszú ideig nem szorul inzulinbevitelre. Az okokat keresve irányult a figyelmünk az inzulinérzékenység lényegére, ami azt jelenti, hogy az inzulin hatására a sejtek nem veszik fel a vérből a cukrot. Ez úgy kellene történjen, hogy az inzulin hozzákötődik a sejt felszínén levő receptorához, és ennek hatására a sejtben megindul egy úgynevezett jelátviteli folyamat, ami megnyitja sejtfalet, és azon át a cukor a vérből a sejtbe áramlik, és a vér cukorszintje csökken. A 2-es típusú cukorbetegknél ez a folyamat károsodik. Ha az inzulinérzékenység nem lenne felfüggeszthető, azt gondolhatnánk, hogy az örökítő anyag, a DNS károsodott, ami így ki van zárva. Mivel nem lehet egy-két óra alatt felfüggeszteni, nem egy gyorsan változó molekuláról van szó, tehát az a molekula egy fehérje lehet, aminek a változása néhány órától egy-két napig terjed. Rájöttem, hogy a szakirodalomban komoly adatok vannak arra, hogy az oxidatív stressz hatására bizonyos kóros aminosavak termelődnek. Ezek a tirozinnak nevezett aminosavhoz hasonlóak, ami kulcsfontosságú abban, hogy az inzulinjel a sejtben belül nor-

málisan terjedjen. Ebből következtettem arra, hogy a tirozinhoz hasonló kóros aminosavak beépülnek az egészséges aminosavak helyére a fehérjékbe, és addig, amíg a kóros aminosavat tartalmazó fehérje él, károsítja az inzulin jelét az átvitelt. Úgy néz ki, hogy erről van szó, de tágabb értelemben, mert ezt a jelátviteli mechanizmust nemcsak az inzulin használja, gyakorlatilag nincsen olyan hormon, olyan életműködés, amibe valahol bele ne szólna. Ezért azt gondoljuk, hogy az érelmeszesedéshez, vesekárosodáshoz és sok minden máséhoz is köze van.

– *Milyen következménye lehet e bonyolult hiba megfajtásának?*

– Amíg sokat eszünk, a cukorbetegséget nem lehet megszüntetni. Ha abbahagyjuk a túlzott energiabevitelt, ha lefogyunk, a 2-es típusú cukorbetegség korai stádiumában, ameddig az inzulintermelés véglegesen el nem vész, segíteni lehet, hogy leálljon a folyamat. Sajnos az emberek nagy része nem képes erre, aminek megvan az oka, ugyanis a testsúlyt szabályozó leptin nevű hormon ugyanezt a jelátvitelt használja. Ha ez károsodik, a központi idegrendszerben nem szűnik meg az éhségérzet, és a túlevés ennek a vetülete lesz. Ezért gondoltam, hogy azt, amire rájöttünk, érdemes lenne szabadalmaztatni, a kóros aminosavak hatását ugyanis egészséges aminosavpótlással vissza lehet fordítani.

Pótolni az egészséges aminosavat

– *Sikerült a hogyanra is megtalálni a választ?*

– Kiderült, hogy az egészséges aminosavszint nagyon sok állapotban majdnem a felére csökken, például vesekárosodásban vagy vérmérgezésben. Az egészséges aminosav a vesében termelődik, félig esszenciális aminosavként, amit fele arányban be tudunk vinni az étellel is. Ha a vese nem termeli, egyszerűen jelentkezik az egészséges aminosav hiánya és a kórosnak a túltermelése. Feltételezhetően ebben a szakaszban nyílik lehetőség az aminosav pótlására. Erre jelenleg humán vizsgálatokat tervezünk, ami a cukorbeteg esetében óriási összeget jelentene. Emiatt egy olyan betegségmodellre kerestünk, ami sokkal könnyebben megfogható. A vérmérgezésben hasonló folyamat játszódik le, mivel a betegeknek felborul a cukoranyagcsereje. Hatalmas mértékű kóros aminosav-termelést mérünk náluk, és a felére lecsökkent az egészséges aminosav mennyisége. Ezért azt gondoltuk, hogy ezeknél a betegeknek kezdjük el a vizsgálatot. Egy hétig tervezzük adni az egészséges aminosavat, ezalatt megfigyeljük a szénhidrátanyagcsere-zavart, a betegek túlélését és néhány, klinikai szempontból releváns adat változását.

Folytatódik a szabadalmaztatás

– *Hogyan lehet az aminosavat előállítani?*

– Szerencsénk volt, hogy egy magyarországi gyógyszergyár fantáziát látott az eredményeinkben, és legyártotta az első vizsgálati készítményt. Rendelkezünk ugyanis az európai és az ausztrál szabadalommal, és folyamatban van az Egyesült Államokban, Kanadában és Kínában is a szabadalmaztatás, bár egyelőre kemény csatákat vívunk.

– *Mikor kezdődhetnek el a humán kísérletek?*

– Jelenleg a vizsgálati anyag összeállításán dolgozunk, ami rendkívül bonyolult. Háromnegyed részével készültünk el, és ha befejeződött, benyújtjuk a megfelelő hatóságokhoz. Az egyetemtől, a kártól kapott támogatás segítségével megvan már a vizsgálóhely, és a kollégáim azzal támogatnak, hogy a vizsgálatot tudományos érdeklődésből ingyen elvégzik. Magyarország ilyen szempontból egy nagyszerű hely.

– *Az egészséges aminosav-bevitel elképzeléseik szerint egyszer kell megtörténni, vagy esetleg ismételni kell?*

– Amíg a vizsgálatok nem zajlottak le, nem tudok erre a kérdésre válaszolni. Azt gondolom, hogy a vérmérgezés egy heveny betegség, ezért a pozitív végeredmény nagyon fontos lépés lesz. Tervezzük ugyanakkor a következőt is. Az egyetem és a kar anyagi támogatásával foghatunk hozzá a tervezett vizsgálati dokumentáció megírásához, amelyben a 2-es típusú cukorbetegséghez hasonló krónikus állapotot céloznánk meg, és ha ezek egymásra épülve pozitív eredmény hoznának, akkor talán egyszer kapunk egy...

– *...Nobel-díjat.*

– No nem, de egy olyan támogatást, amellyel a cukorbetegeket lehetne vizsgálni, aminek a kifizetése négy-öt év, és több száz, több ezer betegről van szó. Ennek az anyagi alapja sajnos nehezen teremthető meg.

Minden lépés azt igazolta, hogy lehet

– *Mennyi ideje tart a kutatás?*

– Tíz éve, és ez idő alatt a témából négyen védtek meg a PhD-doktori dolgozatukat.

Bár lépésről lépésre haladtunk, érdekes volt a kutatás minden pillanata, mert eddig minden lépés azt igazolta, hogy lehet. Ezen túl, mint minden kutatásban, benne van a bukás és benne van a siker lehetőségége is.

– *Ezek szerint a fiatal korosztályhoz tartozó 2-es típusú cukorbeteg reménykedhetnek?*

– Bizom benne, hogy segíteni fog, és hozzá kell tennem, hogy a gyógyszerészek tekintetében az utóbbi években óriási a fejlődés, amiről a marosvásárhelyi előadásom is szólt. Új gyógyszercepcsoportok jelentek meg. Az egyik a vesében hat, megátolva, hogy a vese visszaszívja a vizeletbe került cukrot, amit a gyógyszer hatására kiürít, ezáltal javul a vércukorszint, csökken a testsúly és a vérnyomás. A másik egy bonyolultabb hatású fehérjetulajdonságú hormon, ami serkenti az inzulintermelő sejtek működését, sőt a számukat is próbálja visszaállítani. Olyan jellegű hatása van, mint a glukagon nevű hormonnak, ami egyszerre a testsúlyt, a vércukrot, valamint a szív-érrendszeri és a vesekockázatot is jelentősen csökkenti. Miközben átütőnek érezzük ezeket az új gyógyszereket, a maradék kockázatra is gondolni kell, ami nagyon komoly problémát jelent. Ennek a további csökkentését szeretnénk a saját szabadalmunkkal elérni.

Bár kifejtette, hogy nem szeret erről beszélni, hadd írjuk le, hogy Wittmann István professzor 1960. május elsején született Sztálinvárosban, ahogy Dunaiújvárost egykor nevezték, és a helybeli Münich Ferenc Gimnáziumban tanult. Mivel templomba járó orvos édesapja másképpen gondolkozott, mint ahogy azt a város légköre sugallta, megtanulta, hogy nonkonform módon is lehet gondolkodni. Ez sokat segített a kutatómunkában, abban, hogy megértse a másik embert, és bevallása szerint a mi kisebbségi sorsunk átérzésében is.

Színes ajándék

Színekben tobzódó, különleges álmvilág fogadja a marosvásárhelyi Divatházba betérőket, ugyanis a földszint egyik sarkában Harmónia rovatunk állandó szerzője állította ki festményeit. Casoni Ibolya árgus szemekkel figyeli hétről hétre a divatbemutatókat, divatlapokat, hogy közvetítse olvasóinknak az újdonságokat. Amit, ha nem is fogunk „szó szerint” követni, nem árt napirenden lenni a „trenddel”, már csak azért is, hogy ne lepődjünk meg, ha a fiatalokat bizarr, meghökkentő „szerelésben” látjuk.

A megnyitó kedves, vidám alkalom volt, amelyen Casoni Ibolya leghűségesebb barátai vettek részt. Eddigi alkotásainak gyűjteményes kiállításán a képek néha szurrealista, néha kubista, néha impresszionista, máskor absztrakt formákban tudósítanak a megkapó, élénk színek forradalmáról, amelyek az alkotó fantáziájából a vászonra vetülve egy filozofikus mélységű világot tárnak a néző elé.

– Monus Kata, dr. Casoni Ibolya nyugalmazott családorvos egykori gyermekpáciense a mai napig megőrizte emlékeiben azt a kedves „doktor néni”, aki egy erdélyi faluban a gyakran beteg kisgyermeket gyógyította. Elmondása szerint minden félelme elmúlt, amikor az orvosnő rámosolygott, és megmelegítette a sztetoszkópját, hogy a fém

hidegsége ne okozzon kellemetlen érzést a kislánynak. Aki úgy megszerette az orvosnőt, ahogy egy őszinte gyermek tud egy számára kedves felnőttöz ragaszkodni. Az évek elmúltával már felnőttként látta meg egy kiállításról szóló plakáton az orvosnő nevét, akiről megtudta, hogy betegsége miatt kellett abbahagynia a mesterségét, amit annyi éven át tanult, és annyi odaadással végzett. Ez elég lett volna az összeomláshoz, elkeseredéshez, de nem adta fel, és sikerült a festészetben megtalálnia önmagát.

A fény győzelméről szóló Angela Macarie tanár, költő, könyvtáros veretes nyitószóvege, amiben az optikai illúziók mágusának nevezte az alkotót, aki úgy játszik a formákkal és színekkel, mint egy rakoncátlan gyermek, akinek varázsecsete nyomán a végtelenség szimfóniájába olvadnak. Ebben az álomszerű, különös világban minden festményen ott van az ember is, legtöbbször egyedül, a magányosság, vagy ritkábban virágok között, az öröm jelképeként. Érdekes színfoltokból megalkotott portréi a modell lelkiállapotát tükrözik. A színek már-már irreális ellentéte a kiegyensúlyozott kompozícióval olyan érzést kelt a nézőben, mintha a nyári eső után felfénylő világ bársonyos dalra kelne – hangzott el a már-már verszerű méltatásban.

A képek mellett Casoni Ibolya néhány alkalmi ruhát is kiállított ezen a színes, karácsonyi ajándéknak szánt kiállításon. (b.g.v.)

Fotó: Bodolai Gyöngyi

Hatvanhatodik nyelvlecke

Adventi vásár Marosvásárhelyen

Fotó: Nagy Tibor

Ötvös József

Pontosan negyedszázaddal ezelőtt csöpentem bele főtéri adventi vásár forralt boros hangulatába. Nem Erdélyben, hanem egy német városban. A város neve azért sem fontos, mert mindez mindenik valamirevaló német város központjában így történt, el egészen a múlt évi (2016) berlini autós terroristatámadásig. Egy felszabadult, közvetlenebb német magatartással találkoztam ott, s örökre emlékezetes marad számomra az első adventi vásár. No meg egy máig titokzatos esetért...

Harmadik-negyedik délutáni kíváncsiságom után rendeltem egy pohár forralt bort a zimankós német éjszakában, amit főtéri kivilágításban akkor is fényes nappalnak éreztünk, s egy izlésesen felállított, magas asztalnál éltem át az együtt készülés, várakozás mással össze nem teveszhető hangulatát, élményét, amikor hirtelen megállt mellettem egy fekete kalapos, fekete bársony ruhás, nagy bajszú, enyhén barna bőrű férfi, és – románul – megkért, fordítsam le neki a polgármesteri hivataltól kapott levelét. Mai napig éretlenül állok titokzatos megjelenése előtt, honnan tudhatta, hogy tudok románul az őt érintő levél lefordításához, és egyszerűen miképpen érezte meg, hogy abban a fényesen csillogó alsó-szászországi milióban én is kelet-európai vagyok? Egyébként a levél hivatalos felszólítás volt, amely szerint a hónap végéig szigorúan el kellett hagynia Németországot.

Pár éve már e Maros-parti városban is megjelent az adventi vásár, lassan meg is szoktuk, mert ünnepszerező életünkhöz hozzátartozik az advent, a közös készülés karácsonyra. Engem a német adventi vásár egy kicsit elkényeztetett, nem is a gazdagságával, hanem a hangulatával és igényes szerveztségével. A göttingeni vásárnak volt egy halk háttérzenéje adventi megkarácsonyi énekekkel, és valamiképpen estéről estére mind többen és többen voltak. Karácsony nagyhétében már alig találtam üres asztalt, ahova a forralt borral töltött poharat letehettem volna. Az egyébként kimért németek ünnepközelben megváltoztak, kedvesen és közvetlenül kívántak nekem is áldott ünnepeket, sokszor csak azért a kézfogásért, ünnepkészülődési jókívánságért mentem ki a német város adventi föterére.

Négy és fél éves unokámmal most én is ott voltam a főtéri adventi fényfelkapcsolásnál. Megadták a módját, csak valahogy az a német közvetlenség, hangulat hiányzott nekem. Aztán pár napra rá – szombaton – fölsétáltunk unokámmal a várba, kíváncsian beléptünk a mézeskalács házba, ahol az Eldi pékség álomszép adventi időt, ünnepet, feledhetetlen hangulatot varázsolt élénk. Amikor egyórás ottlét után hazafelé indultunk, négy és fél éves unokám az ajándékba kapott Eldi péksápkával a fején büszkén megjegyezte: apó, ez egy gazdag nap volt.

Köszönöm az Eldi pékségnek, hogy szebbé tette számunkra az adventi időt.

Ember és állat harmóniája

Idegen tárgyak a gyomorban és a bélben

Féléves lehetett a kis hógolyó, amikor apalátogatásra vártuk. Érkezésük előtt összeszedtük mindazt, amiről feltételeztük, hogy a kis izgága Guzmi szájába kerülhet. Pamacs, az apa hívta fel a figyelmünket, hogy a fia valamiben sántikál.

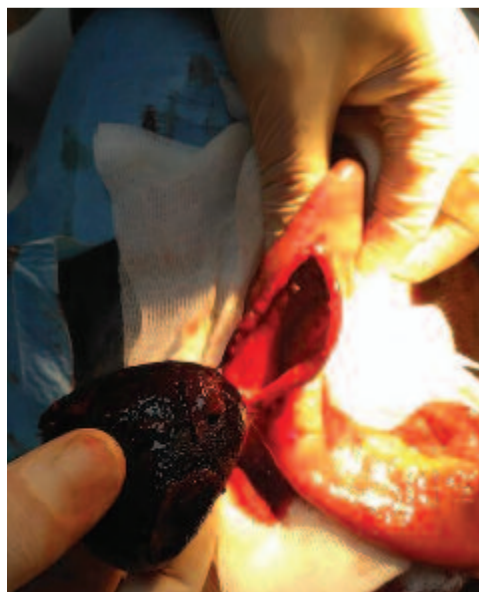
Szer Pálosy Piroska

A kis rosszcsont a szájából kilógó selyemzoknival iszkolt el a szoba előtt. Mivel ijedt hanghordozásunkból rájött, hogy valami rosszat tehetett, villámgyors fordulót vett és eltűntette a zoknit. Reménykedtünk, hogy nem az történt, amitől tartottunk, és percekig keresgéltek a selyemzoknit, de mintha a föld nyelte volna el. Vagy Guzmi...??? Tétovázásra nem volt idő, be kellett látnunk, hogy minden elővigyázatosságunk ellenére a vásárnap esti együttlét a sürgősségi szolgálaton ér véget. Tárcsáztuk a 0733-44-99-66-os sürgősségi hívószámot, azon az estén a Borka dr. rendelőjében teljesítettek ügyeletet. Egy kis szuri, enyhe nyikkantás, mert nem tetszett az „úrfinak” a helyzet, és pár másodperc múltán ki is rókázta a zoknit, így megúsztuk egy kisebb ijedséggel, hála a gyors beavatkozásnak. Azonban nem tudni, milyen kimenetele lett volna, ha történetesen nem veszi észre senki és úgy csúszik le a torkán a műanyag szálal textil. Bár az igazsághoz az is hozzátartozik, hogy ha mi, felnőttek nem akarjuk mindenáron elvenni a szerzeményét, és ezzel nem riasztjuk meg, talán észébe sem jut lenyelni a selyemzoknit.

A tünetmentességtől a bélelzáródásig

– Mi a teendő hasonló esetekben? – kérdeztük dr. Pálosi Csaba állatorvost.

Amint a szakember kifejtette, a kutyák igen gyakran hajlamosak arra, hogy játékból vagy rossz szokásból különböző tárgyakat rágszáljanak és nyeljenek le. Ez legtöbbször a kölyökkutyákra jellemző, az általuk kedvelt tárgyak listája igen sokszínű. Gyakoriak a különböző nagyságú kövek, labdák és egyéb műanyag játékok. Lenyeléskor előfordulhat, hogy az idegen test nem okoz semmilyen tünetet. Ha elég kicsi a tárgy, akkor a gyomron és a beleken is gond nélkül áthalad, és a széklettel kiürül. Nagyobb tárgyak viszont fennakadhatnak a belekben és bélelzáródást okozhatnak, amely igen súlyos betegség, jellemző tünete az állandó hányás, az elfogyasztott táplálékot egy idő múlva

Kavics eltávolítása műtéti úton a vékonybélből

visszahányják. A székletürítés elmarad, egyes esetekben hasmenés figyelhető meg. Az állat elesett, bágyadt, és vizsgálattal jellemző az igen fájdalmas, feszés tapintású has, állapota pedig fokozatosan romlik. Biztos diagnózist natív, illetve kontrasztos röntgenfelvétellel, valamint ultrahangos vizsgálattal lehet megállapítani, a beszorult idegen testet pedig műtét során kell eltávolítani. Előfordulhat az is, hogy a felvett különböző tárgyak a gyomorban maradnak és nem haladnak tovább a belek felé.

– Mikor kell a gyomorban idegen tárgyak jelenlétére gondolni?
– Mindenekelőtt olyan esetekben, amikor az állat rendszeresen hányik, és emellett a testsúlya is csökken. A nagyobb tárgyak és a homok, talaj gyomorhurutot, gyomorgyulladás okoznak. A kisebb méretű idegen tárgyak – kavics, labda, textil, műanyag, vadgesztenye – a gyomor végső szakaszában ékelődhetnek be, elzáródást, tartós hányást kiváltva. Az idegen test ritkább esetben elakadhat a szájüregben, a garatban vagy a nyelőcsőben, ezzel akadályozza a további táplálékfelvételt. Ha lejut a gyomorba, a gyomorfallal irritálása miatt gyakori hányingert és étvágytalanságot okoz. Előfordulhat, hogy sima falú tárgy, főleg gumilabda vagy játék-

Fotó: Szer Pálosy Piroska

baba feje hetekig, hónapokig a gyomorban marad, ha az elég nagy méretű ahhoz, hogy ne tudjon továbbhaladni a vékonybélbe, és kihányani sem képes a kutya.

Hasznos és olcsó beavatkozás

A görcsoldók és bélmozgatók, az apomorfin injekcióval kiváltott hánytatás elősegítheti a gyomor kiürülését. Dr. Pálosi Csaba házilag az injekciónál jóval olcsóbb hánytatószerként az állat szájába oxigénes víz befecskendezését ajánlja. Kis testű kutyáknál 5-6 ml, nagytestűeknél 30 ml mennyiségig ajánlott befecskendezve lenyeletni. Megelőzésre a legjobb, ha az állattartók kedvencüket már kölyökkortól olyan játékokra szoktatják, amelyek ilyen szempontból veszélytelenek. A kutyáknak játékból sem szabad kavicsot, gesztenyét, tömör gumilabdát dobálni. Ha pedig mégis, akkor a játék után el kell venni előle azokat a tárgyakat, amelyek szétrághatók és emészthetetlenek – hangsúlyozta a szakember.

Napba néző

A Nap körül forgott a szó december 7-én a Bolyai téri unitárius templomban. Nagy László lelkész felkérésére izgalmas kalandra hívtak meg az előadók a vallást, a kultúrát és a tudományt ötvöző sorozat legutóbbi rendezvényén.

Bodolai Gyöngyi

A téli napforduló felé közeledve tanulságos volt éltető forrásunk mi-
benlétéről, működéséről, hatásáról, fontosságáról, vallásos és népi hitrendszerünkben betöltött szerepéről hallani a teológiai tanár, a néprajzkutató, az élettan oktatója, a meteorológus és a fizikus szemszögéből.

Az égi atomerómű

A sok érdekes információ között, amit nehéz lenne rangsorolni, az utolsóval kezdem a beszámolót. Bár fizikusként a jól ismert tévéoperatőr, a sorozat ötletgazdája, *Miholcsa Gyula* a záróelőadást tartotta, miután sikerült jól felcsigáznia a közönség érdeklődését, végül elárulta, hogy mi is valójában a Nap. A naprendszerünket óriási gravitációs erővel összetartó csillag, a bolygók működését irányító tűzgömb 150 millió kilométer távolságból a fény sebességével fantasztikus mennyiségű energiát sugározva úgy működik, mint egy atomerómű. A szerkezetének közel háromnegyedét alkotó pozitív töltésű hidrogén atommagok óriási hőmérsékleten zajló magfúzió által egyesülnek, és héliummá alakulnak át. Az így felszabaduló elektromágneses energiát sugározza csillagrendszerünk központi égiteste, amelynek titkát évszázadokon át tartó megfigyelés és

kutatás során végül a kvantummechanika segítségével sikerült feltárni.

A világ világossága

Az ókori civilizációk természetfölötti jelenségnek tekintették és istenként tisztelték a napot. Az ősi napimádatra, napkultuszra visszavezethető elemekből vesz át a Biblia is (Sámson, a nap fia, Illés, a tűzprófeta, az Újszövetség középpontjában Jézus mint napjelkép). Előadásában *dr. Czire Szabolcs*, a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet előadótanára elmondta, hogy a teremtéstörténetben jelenik meg először a Nap, Isten ugyanis a világosság és a sötétség elválasztására teremtette meg a két nagy világitótestet és a csillagokat. A nagyobbikat, hogy uralkodjék nappal, a kisebbiket, hogy uralkodjék éjszaka, és jelezzék az ünnepeket, a napokat, az esztendőket. A következőkben a nap fontosabb bibliai jelentésköréit vette számba: a világosság és a meleg adója, lebarmitja a bőrt, árnyéket vet, ami lehetővé teszi az idő mérését. Uralkodása közben sátrát bont az égen, hiánya átkot jelent. Lehetővé tette a térbeli és időbeli tájékozódást, jelölte az égtájakat, amikor erre még nem volt eszköze az embernek. A szent sátor bejárata kelet felé nézett, és a keleti tájolás később a templomokra is vonatkozott.

A nap spirituális jelentése az élet, és az ítélet napja (az elsőötölő nap). Jelképe Isten törvényeinek, összekapcsolva a nap útját Isten útjával, a hívek megújulását jelenti. Jelképe a tisztaságnak, ami később a Széplőtelen Szűz Mária tisztaságával kötődött össze, Mária azonosított a nappal. A Napba öltözött asszony fia pedig Jézus, aki a világ világossága.

A leszentülő nap

Gyermekkori emlékeit idézte *dr. Barabás László* néprajzkutató, aki szerint az 1510-ben faragott csik-somlyói Napba öltözött asszony szobra azt igazolja, hogy az európai közgondolkodásban abban az időben is érvényesnek tartották ezt a szimbolikát. Népi költőink legjelentősebb elbeszélő költeményei a Toldi és a János vitéz kezdő sorai-
ban a napot idézik, ami fontos szerepet játszott az alföldi pásztoremberek életében. Aki falun nőtt fel, tudta: ha a kinyújtott lábfeje az arnyék fejét érte, akkor volt dél, lehetett ebédelni, és amikor ölnyire volt a nap az ég peremétől, akkor kellett hazamenni, hazahajtani a csodát. Naplementével pedig teljesen megváltozott a világ, a cselekvések rendje. Reggel viszont a hívó sóvidéki emberek a nappal szemben, kelet felé fordulva mondták el áldáskérő imájukat. A temetőket kelet-nyugat tájolásúak voltak, a halott fejét nyugatra tették, hogy keletre nézzen. A kerítések deszkái a napsugarakat jelképezték, a sasfák rozettái napszimbólumokat mintáztak. A népi kultúrában máig nyoma van a nap szimbolikájának, de nem volt egységes napkultusz. Az ősi mitológiai gondolkodást öríztek meg népmeséink, amelyekben ellopják a napot és a holdat, amit a sötétség birodalmából kell visszaszerezni.

Belső óránk működése

A földi élet a Nap keringéséhez igazodik – mondta *dr. Metz Erzsébet-Júlia*, a MOGYE élettan tanszékének előadótanára. Hosszan tartó kísérletek során derült ki, hogy minden élőlénynek, köztük az embernek is van egy belső órája, ami meghatározza a napi ritmust. Ez a belső óra az agyban, a hipotalamuszban levő kicsi magocská, a

nucleus suprachiasmaticus, amely a látóideg kereszteződése fölött helyezkedik el, és körülbelül 20.000 idegsejtet tartalmaz. Segítségével a földi napok természetes ritmusához tudunk alkalmazkodni, meghatározza a testhőmérsékletet, szabályozza a vérnyomást, az éhség- és jóllakottságérzést. Működése egy idegpálya révén valósul meg, amely a retinából indul és a hipotalamusz magocskájában végződik.

Az idei orvosi és élettani Nobel-díjas amerikai tudósok, Jeffrey C. Hall, Michael Rosbach és Michael W. Young felfedezték, hogy a növények, emberek és állatok biológiai órája hogyan alkalmazkodik a környezethez. Modellállatként a muslicát használták. Sikeresen izoláltak benne egy gént, ami egy napközben termelődő és éjszaka lebomló fehérje működését szabályozza. Rájöttek, hogy ennek az új mechanizmusnak más fehérjék is részesei, és együttműködésük szabályozza az élőlények belső biológiai óráját.

Ha a belső óránk nincsen összhangban a környezettel, ez komoly hatással lehet az életünkre, megnevel bizonyos betegségek kockázatát. A kutatás új utat nyitott annak felismerésében, hogy bizonyos génmutációk több lépésben hogyan hoznak létre népbetegségeket – mondta többek között az előadó.

Pazarló földi életünk

A napnak a meteorológiában betöltött szerepét vizsgálta *dr. Makkai Gergely* meteorológus, Marosvásárhely alpolgármestere. A Napból származó hatalmas mennyiségű energia a napsugárzás. Ennek 2.200 milliommód része éri el a légkör felső határát, ahova 1390 W/sec energiát szállít. A légkörbe lépve a napsugárzás 56 százaléka a felhőzetről és a légkörről visszaverődik, elnyelődik, szétszóródik. A felszín a sugárzás 41 százalékát nyeli el. A Napból származó anyagrézecske a napszél, amit a Föld mágneses tere eltérít, a sarkokon bejutó kis mennyiség az északi fényt okozza.

A napsugárzás döntő része az elektromágneses sugárzás, amely gammasugarakból, röntgensugarakból, mikrohullámokból, rádióhullámokból, valamint a fénynyalábot alkotó láthatatlan ultraibolya (3%) és infravörös sugarakból (47%), illetve a látható fényből (50%) áll. Az infravörös sugarak meleget adnak a Földnek, az ultraibolya sugarak károsak a bőrre, de fertőtlenítő hatásuk van. A látható fénynek köszönhetjük a látás kialakulását, ezt érzékeli a szem. Erre épül a földi élővilág, ez termeli a Föld felszínén a szerves anyagokat, amelyek beépülnek a táplálkozási láncba. A földi élet rendkívül pazarló, hiszen a növények levelei a rájuk eső napsugárzásnak csak a 37 százalékát nyelik el, amiből másfél, két százalék veszt részt a biokémiai reakciókban.

Érdekes adatként hangzott el, hogy a levegő felmelegedése, bár felülről kapjuk a fényt, alulról történik, a felszín hőátadással melegíti fel a fölötté levő levegő alsó molekuláit, amelyek a hő hatására kitágulnak, felszállnak, és helyükre hidegebb levegő áramlik az úgynevezett függőleges légmozgás során. A felszálló molekulák a magasabb légrétegekben kicsapódnak és visszahullnak a földre. A légköri jelenségek körülbelül 70 százaléka a víznek tulajdonítható. A vízfelületek felmelegedésével nő a párolgás mértéke, és a levegőbe kerülő nagyobb mennyiségű vízpára miatt alakul ki az üvegházhatás. A napjainkban tapasztalt időváltozás a vízkörforgás felgyorsulásának a következménye.

IDÉZET 1.		ÖVEZET	ARRAFELEI CÉLJÁT MEGVALÓ- SÍTÓ	IDŐS	AZ AARE EGYIK NÉVVALTO- ZATA	KÖRÜLBE- LÜL (RÓV.)	...IACIA EST (CAESAR)	A RÓKA FARKA! CSÚNYA ÉS ROSSZ	HOSSZÚ UTAZÁS, VÁNDOR- LÁS	BÁTORKO- DIK	FÉLELEMI	...FEUCHT- WANGER (IRÓ)	AZONBAN NAURU FŐVÁROSA	DE LEGE... (AHATÁLYOS TÖRVÉNY SZERINT)	ÁBRAHÁM... (BIBLIAI DISZHELY)	TURKU, FINN VÁROS SVÉD NEVE
A																B
KUTRICA			HARAMIA HUNYADI LÁSZLÓ NÁDORA					MARGARIN- MÁRKA IFJÚ ÓKOR					OROSZ RENDEZŐ ...TROLL (HEINE)			
SÖTÉT BŐRÜ						KOMPUTER- BILLENTYŰ					IMÁDKOZZA- TOKI (LATIN)					FÉLFA!
NÉMET VÁROS					LYUK A VÁRFALBAN						É-AFRIKAI FŐVÁROS					GYORSAN
SAKÁCS- TANULÓ	IDÉZET 2.	POZITÍV RÉSZECSCKE	DŰH ÓKORI HÁRMAS FOGAT		LAPOS CSÓNÁK ERDŐVIDÉKI VÁROS					ROMÁN NŐI NÉV FRANCIA BORMÁRKA					A HIGANY VEGYJELE ERŐGÉP	
			SILBAK TOJÁS (NÉMET)	TÁG FRANCIAFOR- RADALMÁR (JEAN-PAUL)			BANK- BETÉTI CIN		LENGYEL AUTÓJEL ...MATYI (FAZEKAS)			PONT A VÉGÉNI! KOTTA- RÉSZI		NÉMET ÍRÓ (KARL) MAGAD		
OROSZ TÖRTÉNESZ (JEVGE- NYIJ)				...ATYA BŰNE (QUEIROS) BECÉZETT ÖREGÚR				ELŐTAG: KEVÉS FÜR... (SZIN.NÓ)				ELEMI PARÁNY SZÉGYELL				MÁSOD- FOKÚ GÖRBE
RITKA NŐI NÉV (DEC. 13.)				KÜZDŐTÉR SZIGET (OLASZ)				EGYESÜLÉS (OLASZ) RENEGÁT					MEGTEENDŐ ÚTSZAKASZ JAP. FESTŐ (MASZUO)			
RÉGI MAGYAR JÁTEK			ÉLÉNK SZÍN RÓMAI 1050				PALATINUS VÉGTÉLEN SOR!					TE ÉS Ó RÓMAI HAT		IDÓMÉRŐ CSAK FÉLIGI		
ÓRIÁS- KÍGYÓ			RUHÁT TISZTÍTAT NŐI NÉV (NOV. 14.)		GYÁSZOL AZ ÖRÖK VÁROS						VISZKETÉST ENYHÍT FRANCIA FIZIKUS				EZERI! LAPPANGÓ (LATIN)	
NÉMA DÁN! EGYKE!		MŰVET HOZ LÉTRE ARC- VONAL		BUDAPESTI KÓRHÁZ NÖVÉR (LATIN)				SAKKOZÓ (ISTVÁN) NÖSTÉNY KUTYA						SKÁLA- HANG RITKA (NÉMETÜL)		
		LYUKAS FALI HORDÓ- FÉLE	...CAPONE SZAMOAI PÉNZ	ÁSVÁNYI FÜSZER PÓT- MAMA			EBLAK BÚZÁT KASZÁL		TÉLI SPORT ...TREK (FILM)		LAND- HATÁROKI! ANGOL ÚRINÓ			FOGOLY HASAD A TÓ JEGE		
SÚLYPÁT			ANEKDOTA TIZ (ANGOL)					SZÉT- SZÉLED VÉR- CSOPORT				GABONÁT VÁGÓ FÁJÓ SZÓ				
KÖVETKEZ- MÉNY				NAGY TESTŰ PAPAGÁJ HATBÓL KETTŐ!				VÍZJÁRMŰ RÖNKÖKBŐL A RÁDIUM VEGYJELE					FONALAT ERŐSÍT A TETEJÉRE			
			ALÁNYÚJTÓ JEMENI AUTÓJEL			SZEMES TAKAR- MÁNY NÉVELŐ					BÚZA- ÖRLEMÉNY EGYENI!				A NÁTRIUM VEGYJELE NULLA	
KIRÁLYI ÜLŐHELY	0							A KÖLTŐ NEVE								L.N.J.

December 7-i rejtvényünk megfejtése: **Ne becsüld le a helyzetedet, ebben kell élned, cselekedned és győznöd.**

Távolodik a felsőház

Vereséget szenvedett Lugoson, a közvetlen ellenféllel a rájátszás felsőházába jutásért vívott csatában a Marosvásárhelyi CSU Medicina női röplabdacsapata. Ezzel csupán két győzelemmel zárta az alapszakasz első felét Predrag Žucović együttese, ami azt jelenti, hogy túlságosan merésznek bizonyult – legálábbis eddig – a felsőházba jutás álma.

Bálint Zsombor

Pedig a lugosiakat az előkészületi mérkőzések során többször is sikerült legyőznie a marosvásárhelyi csapatnak. Ezúttal azonban három játszmában a bánságiak bizonyultak jobbnak. Az első játszma még kiegyensúlyozott volt. Bár többnyire Lugos vezetett egy-két ponttal, a Medicina mindannyiszor ledolgozta a hátrányt, és 22-22-re is egyenlített. Aztán 24-22-nél mentett egy szettlabdát, azonban a következő nyitást Iancu elhibázta, ami a játszma elvesztésével volt egyenértékű.

A második és harmadik játszmákban aztán már egyértelműen hazai fölény alakult ki, 8-9 pontos lugosi vezetéssel, amit már nem lehetett behozni.

Hiába a bizakodás a marosvásárhelyi táborban: bár a Medicina CSU az előkészületi mérkőzések során többször is legyőzte a lugosiakat, ezúttal három játszmában a bánságiak bizonyultak jobbnak. Képünk egy korábbi, hazai mérkőzésen készült. Fotó: Nagy Tibor

A Medicina számára Iancu és Dobriceanu szereztek 9-9 pontot, ebből hármat, illetve kettőt sánccal, Iancu egyet nyitásban. Butereznek 8 pontja gyűlt ki (1 sánccal), Varga Eliza pedig 7 pontot gyűjtött, egyet közvetlenül nyitásban.

A női röplabdabajnokság szombaton a visszavágók első fordulójával folytatódik, ennek keretében a Medicina Kolozsvárra, a sereghajtóhoz látogat.

Ranglista						
1. Bukaresti CSM	9	8	0	1	0	26:12 25
2. Balázsfalva	9	8	0	0	1	25:4 24
3. Bákó	9	7	0	0	2	21:8 21
4. Târgoviște	9	6	1	0	2	22:4 20
5. Temesvár	9	5	0	0	4	17:14 15
6. Lugos	9	3	0	1	5	12:18 10
7. Dinamo	9	2	1	0	6	11:21 8
8. CSU Medicina	9	2	0	0	7	9:23 6
9. Jászvásár	9	1	0	1	7	6:25 4
10. Kolozsvár	9	0	1	0	8	5:26 2

Jegyzőkönyv

Női röplabda A1 osztály, 9. forduló: Lugosi CSM – Marosvásárhelyi CSU Medicina 3:0 (25:23, 25:18, 25:17)

Lugos, Ioan Kunst Ghermănescu sportcsarnok. Vezető: Cristian Cristea (Bukarest), Georgiana Giurgatu (Bukarest). Ellenőr: Mihai Vlădescu (Brassó).

Lugosi CSM: Bălae, Jakić, Pintea, Cvetičanin, Roman, Svanszka (Canea, Panțiru). Liberő: Rotaru.

CSU Medicina: Dobriceanu, Dițu, Varga, Buterez, Iancu, Babaș (Cauc, Străchinescu, Mocan, Ioan, Arniceru). Liberő: Molnar (Rancz).

Eredményjelző

A női röplabda A1 osztály 9. fordulójában: Jászvásári Penicilina – Bukaresti CSM 0:3, Balázsfalvi Alba Volei – Temesvári Agroland 3:0, CSM Târgoviște – Kolozsvári U 3:0, Bákói Știința – Bukaresti Dinamo 3:0, Lugosi CSM – Marosvásárhelyi CSU Medicina 3:0.

Utolsó helyen a Sirius

Utolsó helyen fejezte be a női kosárlabdabajnokság alapszakaszának első felét a Marosvásárhelyi UPM Sirius női kosárlabdacsapata, miután kikapott az Aradi ICIM-től, az egyetlen ellenféltől, amelyet ha most megver hazai pályán, akkor maga mögé utasíthatott volna. A pályán látottak alapján azonban – bármennyire is fáj bevalanunk – ott a helye a marosvásárhelyi csapatnak, noha úgy kezdte az idenyt, hogy mást ígért.

Két hárompontos kosár határozta meg a hétfő esti találkozó sorsát. Az első a harmadik harmad vége felé Poole szerezte az aradiaknak, noha még bőven a kezében volt a labda, amikor megszólalt a támadás végét jelző sziréna. A játékvezetők azonban a hazaiak legnagyobb elképzelésére megadták a három pontot, s ezzel két labdabirtoklási előnyhöz jutottak a vendégek. A másikat a harmad végén Hadžović szerezte, a felpályáról, ő is dudaszóra, miután zavartalanul hozta fel a labdát, és dobta rá öt másodperc alatt, pedig a Siriusnak még csak 3 csapathibája volt, és ha szabálytalankodnak, akkor oldalról dobott volna az ICIM. Ezzel a kosárral nyolc pontra húzott el Arad, s innen már csak futott a Sirius az eredmény után.

Ranglista

1. Sepsiszentgyörgy	8/0	16
2. Alexandria	6/2	14
3. Szatmárnémeti	6/2	14
4. Brassó	4/4	12
5. Kolozsvár	3/5	11
6. Gyulafehérvár	3/5	11
7. Temesvár	3/5	11
8. Arad	2/6	10
9. UPM Sirius	1/7	9

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Jegyzőkönyv

Női kosárlabda Nemzeti Liga, 9. forduló: Marosvásárhelyi UPM Sirius – Aradi ICIM 59:63 (17-21, 15-15, 13-17, 14-10)

Marosvásárhely, ligeti sportcsarnok, 50 néző. Vezető: Marius Epure (Brassó), Amalia Marchiș (Kolozsvár), Andrei Răileanu (Focșani). Ellenőr: Stelian Bănică (Bukarest).

UPM Sirius: Robinson 20, Mitov 10 (2), Beldian 8 (2), Mészáros 6, Lawrence 6, Alina Pop 3 (1), Radović 3 (1), Gál 3 (1), Radu, Williams.

Aradi ICIM: Hadžović 20 (2), Coker 12, Poole 11 (1), Tavić 9, Wingate 6, Ferenczi 3, Nagy 2, Mercea, Ciotir.

Eredményjelző

A női kosárlabda Nemzeti Liga 9. fordulójának eredményei: Marosvásárhelyi UPM Sirius – Aradi ICIM 59:63, CSBT Alexandria – Szatmárnémeti CSM 79:72, Brassói Olimpia – Temesvári SCM 73:71, Sepsiszentgyörgyi Sepsis SIC – Kolozsvári U 82:66. A Gyulafehérvári CSU állt.

Kikaptak a kistigrisek

Vereséget szenvedett hazai pályán a Maros Kosárlabdaklub másodosztályban szereplő csíkcsoportja a CSM Ploiești-től, amely a város korábbi alakulatának több vezérégyéniségét a soraiban tudja. A találkozót tegnap délelőtt rendezték a ligeti sportcsarnokban, az eredmény: Maros KK – CSM Ploiești 67:80. Játsoztak: Engi Dávid 25 pont, Kilyén Őrs 16, Gîrbea Tudor 12, Bichiș Tudor 10, Ilicov Florin 4, Tar Krisztián, Szabó Dávid és Șeica Laurențiu. A vendégcsapat legeredményesebb játékosai: Burlacu 28, Tudor 19, Szijártó 13, Dogaru 10.

Európai focikörkép

* **Angol Premier Liga, 13. forduló:** West Ham United – Leicester 1-1, Crystal Palace – Stoke 2-1, Manchester United – Brighton & Hove Albion 1-0, Newcastle United – Watford 0-3, Swansea – Bournemouth 0-0, Tottenham – West Bromwich 1-1, Liverpool – Chelsea 1-1, Southampton – Everton 4-1, Burnley – Arsenal 0-1, Huddersfield – Manchester City 1-2; **14. forduló:** Brighton & Hove Albion – Crystal Palace 0-0, Leicester – Tottenham 2-1, Watford – Manchester United 2-4, West Bromwich – Newcastle United 2-2, Bournemouth – Burnley 1-2, Arsenal – Huddersfield 5-0, Chelsea – Swansea 1-0, Everton – West Ham United 4-0, Manchester City – Southampton 2-1, Stoke – Liverpool 0-3; **15. forduló:** Chelsea – Newcastle United 3-1, Brighton & Hove Albion – Liverpool 1-5, Everton – Huddersfield 2-0, Leicester – Burnley 1-0, Stoke – Swansea 2-1, Watford – Tottenham 1-1, West Bromwich – Crystal Palace 0-0, Arsenal – Manchester United 1-3, Bournemouth – Southampton 1-1, Manchester City – West Ham United 2-1; **16. forduló:** West Ham United – Chelsea 1-0, Burnley – Watford 1-0, Crystal Palace – Bournemouth 2-2, Huddersfield – Brighton & Hove Albion 2-0, Swansea – West Bromwich 1-0, Tottenham – Stoke 5-1, Newcastle United – Leicester 2-3, Southampton – Arsenal 1-1, Liverpool – Everton 1-1, Manchester United – Manchester City 1-2; **17. forduló:** Burnley – Stoke 1-0, Crystal Palace – Watford 2-1, Huddersfield – Chelsea 1-3. **Az élcsoport:** 1. Manchester City 46 pont, 2. Manchester United 35, 3. Chelsea 35.

* **Spanyol Primera División, 13. forduló:** Celta Vigo – Leganés 1-0, Alavés – Eibar 1-2, Real Madrid – Málaga 3-2, Betis – Girona 2-2, Levante – Atlético Madrid 0-5, Deportivo La Coruna – Athletic Bilbao 2-2, Real Sociedad – Las Palmas 2-2, Villarreal – Sevilla 2-3, Valencia – Barcelona 1-1, Espa-

nyol – Getafe 1-0; **14. forduló:** Málaga – Levante 0-0, Barcelona – Celta Vigo 2-2, Atlético Madrid – Real Sociedad 2-1, Sevilla – Deportivo La Coruna 2-0, Athletic Bilbao – Real Madrid 0-0, Leganés – Villarreal 3-1, Getafe – Valencia 1-0, Eibar – Espanyol 3-1, Las Palmas – Betis 1-0, Girona – Alavés 2-3; **15. forduló:** Alavés – Las Palmas 2-0, Getafe – Eibar 0-0, Real Madrid – Sevilla 5-0, Deportivo La Coruna – Leganés 1-0, Valencia – Celta Vigo 2-1, Real Sociedad – Málaga 0-2, Betis – Atlético Madrid 0-1, Levante – Athletic Bilbao 1-2, Villarreal – Barcelona 0-2, Espanyol – Girona 0-1. **Az élcsoport:** 1. Barcelona 39 pont, 2. Valencia 34, 3. Atlético Madrid 33.

* **Olasz Serie A, 14. forduló:** Bologna – Sampdoria 3-0, Chievo – SPAL 2-1, Sassuolo – Hellas Verona 0-2, Cagliari – Inter 1-3, Genoa – AS Roma 1-1, AC Milan – Torino 0-0, Udinese – Napoli 0-1, Lazio – Fiorentina 1-1, Juventus – Crotone 3-0, Atalanta – Benevento 1-0; **15. forduló:** AS Roma – SPAL 3-1, Napoli – Juventus 0-1, Torino – Atalanta 1-1, Benevento – AC Milan 2-2, Bologna – Cagliari 1-1, Fiorentina – Sassuolo 3-0, Inter – Chievo 5-0, Sampdoria – Lazio 1-2, Crotone – Udinese 0-3, Hellas Verona – Genoa 0-1; **16. forduló:** Cagliari – Sampdoria 2-2, Juventus – Inter 0-0, Chievo – AS Roma 0-0, Napoli – Fiorentina 0-0, SPAL – Hellas Verona 2-2, Udinese – Benevento 2-0, Sassuolo – Crotone 2-1, AC Milan – Bologna 2-1, Lazio – Torino 1-3, Genoa – Atalanta 1-2. **Az élcsoport:** 1. Inter 40 pont, 2. Napoli 39, 3. Juventus 38.

* **Német Bundesliga, 13. forduló:** Hannover 96 – VfB Stuttgart 1-1, Borussia Dortmund – Schalke 04 4-4, RB Leipzig – Werder Bremen 2-0, Freiburg – Mainz 2-1, Eintracht Frankfurt – Bayer Leverkusen 0-1, Augsburg – Wolfsburg 2-1, Mönchengladbach – Bayern München 2-1, Hamburger SV – Hoffenheim 3-0, 1. FC Köln – Hertha BSC 0-2; **14. forduló:** Freiburg – Hamburger SV 0-0, Bayern München – Hannover 96 3-1, Hoffenheim – RB Leipzig 4-0, Werder Bremen – VfB

Stuttgart 1-0, Bayer Leverkusen – Borussia Dortmund 1-1, Mainz – Augsburg 1-3, Schalke 04 – 1. FC Köln 2-2, Hertha BSC – Eintracht Frankfurt 1-2, Wolfsburg – Mönchengladbach 3-0; **15. forduló:** VfB Stuttgart – Bayer Leverkusen 0-2, Borussia Dortmund – Werder Bremen 1-2, RB Leipzig – Mainz 2-2, Eintracht Frankfurt – Bayern München 0-1, Hamburger SV – Wolfsburg 0-0, Mönchengladbach – Schalke 04 1-1, 1. FC Köln – Freiburg 3-4, Hannover 96 – Hoffenheim 2-0, Augsburg – Hertha BSC 1-1; **16. forduló:** Wolfsburg – RB Leipzig 1-1, Freiburg – Mönchengladbach 1-0, Hamburger SV – Eintracht Frankfurt 1-2, Mainz – Borussia Dortmund 0-2. **Az élcsoport:** 1. Bayern München 35 pont, 2. RB Leipzig 28, 3. Schalke 04 26.

* **Francia Ligue 1, 14. forduló:** St. Etienne – Strasbourg 2-2, Stade Rennes – Nantes 2-1, Dijon – Toulouse 3-1, Troyes – Angers 3-0, Metz – Amiens SC 0-2, Montpellier HSC – Lille 3-0, Caen – Bordeaux 1-0, Nice – Lyon 0-5, Olympique Marseille – Guingamp 1-0, AS Monaco – Paris St. Germain 1-2; **15. forduló:** Strasbourg – Caen 0-0, Amiens SC – Dijon 2-1, Bordeaux – St. Etienne 3-0, Guingamp – Montpellier HSC 0-0, Metz – Olympique Marseille 0-3, Nantes – AS Monaco 1-0, Toulouse – Nice 1-2, Lyon – Lille 1-2, Angers – Stade Rennes 1-2, Paris St. Germain – Troyes 2-0; **16. forduló:** Dijon – Bordeaux 3-2, Strasbourg – Paris St. Germain 2-1, AS Monaco – Angers 1-0, Troyes – Guingamp 0-1, Nice – Metz 3-1, Lille – Toulouse 1-0, Stade Rennes – Amiens SC 2-0, St. Etienne – Nantes 1-1, Caen – Lyon 1-2, Montpellier HSC – Olympique Marseille 1-1; **17. forduló:** Bordeaux – Strasbourg 0-3, Paris St. Germain – Lille 3-1, AS Monaco – Troyes 3-2, Guingamp – Dijon 4-0, Metz – Stade Rennes 1-1, Toulouse – Caen 2-0, Angers – Montpellier HSC 1-1, Amiens SC – Lyon 1-2, Nantes – Nice 1-2, Olympique Marseille – St. Etienne 3-0. **Az élcsoport:** 1. Paris St. Germain 44 pont, 2. Lyon 35, 3. AS Monaco 35.

Mezőpanit községben Kultúrotthonokat újítanak fel és gépeket vásárolnak

A Mezőpaniti Polgármesteri Hivatal közel félmillió eurós uniós pályázati támogatást nyert el a Nemzeti Vidékfejlesztési Program keretében kultúrotthonok felújítására.

A községben jelenleg három kultúrotthon van az önkormányzat tulajdonában: Csittszentivánon, Mezőbergenyében és Harcón, és mind a három felújítására pályáztak. Az így nyert összegből az épületek elvégzik a hőszigetelést, az ajtó-, ablakcsere, a tetőzet felújítását, ahol szükséges, központi fűtés-rendszert, új villanyhálózatot és világítótesteket szerelnek, új kerítést állítanak a telkek körül. A színpadra színpadi világítást, új függönyöket, hangosítást, székeket és asztalokat vásárolnak. A pályázati pénzből jut népviseletre és hangszerekre is.

A támogatási szerződést Gyulafehérváron írták alá. A télen elkészülnek a kivitelezési tanulmányok, és a közbeszerzés után remélhetőleg már tavasszal

nekifoghatnak a munkálatoknak. A községközpontban és Székelykövesden középtávú cél, hogy amint forrásokat találnak, új kulturális központokat építsenek – nyilatkozta Bodó Előd Barna, Mezőpanit polgármestere.

Géppark a község rendelkezésére

Miután az ősszel sikerült megvásárolni egy buldoexkavátort, amellyel sánctakarítást, terep-előkészítést és egyéb munkákat végeznek, felmerült az igény más gépek vásárlására is. A térségben működő LEADER pályázati forrásból az önkormányzat 57 ezer eurós pályázatot nyert meg többféle gép beszerzésére. Egy 100 lóerős traktort, egy 6 tonnás utánfutót, a traktorhoz egy emelőkanalat, egy fűnyíró kart, egy hónyomót, továbbá egy kis fűnyíró traktort szeretnének megvásárolni. Ha minden a tervek szerint halad, tavaszra meglehetnek a gépek, amelyekkel a tavaszi közterület-rendezési munkákat végezhetik. (mezey)

Forrás: Facebook

A Siletina Impex Kft. – Helyi Közszállítási Vállalat Rt. Társulás személyzetválogatást szervez a következő állások betöltésére:

• AUTÓBUSZSOFÓR

Követelmények:

- D kategóriás hajtási jogosítvány
- érvényes szakmai engedély (attesztát)
- személyszállításban szerzett legkevesebb két év tapasztalat

• AUTÓSZERELŐ

Követelmények:

- autószerelői végzettség
- autójavításban szerzett legkevesebb három év tapasztalat

• AUTÓVILLAMOSSÁGI SZAKEMBER

Követelmények:

- autóvillamosági szakképzettség
- alapos autóelektronikai ismeretek
- IVECO autóbusszok komputeres diagnosztizálása és javítása
- legalább három év tapasztalat

Amit ajánlunk:

- dinamikus munkaközösség
- motiváló bérezés
- ételjegyek
- szállítás a munkahelyre és vissza a marosvásárhelyi lakhellyel

rendelkezőnek

– egyéb előnyök

A kérvény önéletrajzzal, a jogosítvány, illetve az engedély másolatával (a sofőröknek), valamint a végzettséget igazoló iratokkal, esetleg ajánlással (a többi állásra jelentkezőnek) a cég Marosvásárhely, Béga utca 2. szám alatti titkárságán nyújtható be hétfőtől péntekig 10–15 óra között.

Bővebb felvilágosítás a 0265/269-077 vagy a 0733-090-691-es telefonszámon. Csak a követelményeknek megfelelő személyeket hívjuk meghallgatásra. A társulás fenntartja a jogot, hogy próbára tegye a jelentkezőket.

A vezetőség

**A hirdetési rovatban
megjelent közlemények,
reklámok tartalmáért
a hirdetésfeladó
vállalja a felelősséget!**

ADÁSVÉTEL

ELADÓ házi gyümölcspálinka. Te. 0751-012-493. (5572)

TÚZIFA eladó. Tel. 0742-732-247. (1600)

TÚZIFA eladó. Tel. 0745-793-465. (1600)

FONTOS TELEFONSZÁMOK

- Romtelecom-tudakozó
 - információ - 118-932
 - általános - 118-800
- Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112
- Rendőrség - 0265/202-305
- SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110
- Sürgősségi szolgálat:
 - gyermekeknek - 0265/210-177
 - 0265/212-304
 - 0265/312-436
 - 0265/250-120
 - 0265/263-351
- Optolens szemsebészet - 0265/263-351
- Marmed járóbeteg-rendelő: - 0265/250-344 - 0756-468-658 - 0729-024-380
- Labor - 0751-114-307

e-mail: marmed@marmed.ro,
www.marmed.ro

- Dora Optics - 0733-553-976
- Dora Medicals - 0265/212-971
- Radiológia, echográfia
- Dr. Jeremiás István - 0265/222-446
- Lézerakupunktúra - 0722-885-851
- Emma vendéglő, hidegtalak készítése - 0265/263-021
- Prefektúra - 0265/266-801
- RDS-RCS - 0365/400-401 - 0365/400-404 - 0800-801-929 - 0265/269-667 - 0265/200-928 - 0800/800-928

- Áramszolgáltató vállalat
 - vidék - 0265/269-667
 - Delgaz Grid - 0265/200-928 - 0800/800-928
- Aquaserv:
 - hideg víz-csatoma - 0265/215-702
 - közönségszolgálat - 0265/208-888
 - központ - 0265/208-800
- 08008 208-888

- Fogyasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625
- Vasútállomás - 0265/236-284
- Távolcsig buszszállomás - 0265/237-774

- Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás
- Nemzetközi halottsállítás - 0265/215-119 - 0744-282-710

- Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
- koporsók, kellékek, koszorúk - 0745-606-215 - 0745-606-269
- és halottsállítás - 0745-609-830
- Melinda temetkezés - 0741-615-661
- Onești tér 12. sz., a Litoral mögött, teljes körű szolgáltatás - 0740-263-907 - 0265/311-862

- Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442 - 0265/262-907
- Thomas Hux sofőriskola - 0741-235-239, - 0365/882-842

- Üveg-tükör szerelése, házhöz szállítás - 0265/248-430

Utazási irodák

- MAORI turisztikai iroda - 0365/440-528
www.maori.ro e-mail: info@maori.ro
- Transservice - 0265/216-242
- World Travel Shop - 0265/216-768
- turisztikai iroda - 0265/269-900
- Bálint-Trans - 0745-611-999
- 9-17 ó. - 0265/255-092
- Interiours - 0265/264-011
- Royal GTS - 0265/269-308 - 0731-898-989
- Hu 0036-306-053-753
- Family Holiday - 0365/449-833, - 0749-922-887
- Thomas Hux utazási iroda - 0365/882-842 - 0772-068-684

Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es telefonon.

KEMÉNY tűzifa eladó. Tel. 0757-626-019. (5067)

MINDENFÉLE

KÉSZÍTÜNK, szerelünk: külső műanyag redőnyöket, szalagfüggönyöket, harmonikaajtókat, termopán PVC-nyílászárókat, szúnyoghálókat. Tel. 0744-121-714, 0265/218-321. (5484)

AUTOMATA mosógépeket javítok. Tel. 0755-825-502. (5595)

HEGESZTŐT, lakatos és sofört (C+E kategóriával) alkalmazok. Tel. 0766-519-187. (19588)

HŰTŐK javítását vállalom lakásán, és eladok hűtőket, fagyasztókat garanciával. Tel. 0722-846-011. (5614)

MEGEMLÉKEZÉS

Fájó szívvel és kegyelettel emlékezünk december 14-én **BOKOR ÉVÁRA** szül. Zsigmond halálának 10. évfordulóján. Emlékét megőrzi a gyászoló család. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! (mp.-l)

Kegyelettel emlékezünk **LEVAY TIBORNÉRA** szül. **GAIER ARANKA** halálának 5. évfordulóján és férjére, **LEVAY TIBORRA** halálának 10. évfordulóján. Unokahúga, **Rozália** fiával és menyével. „Mert én élek, és ti is élni fogtok.” (Jn. 14,19b) (5603-l)

ELHALÁLOZÁS

Szívünk mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, dédnagymama, ismerős, szomszéd és jó barát, **NAGY ERZSÉBET** nyugalmazott sporttanár életének 86. évében 2017. december 12-én elhunyt. Drága halottunk földi maradványait 2017. december 14-én délután 2 órakor helyezük örök nyugalomra a marosvásárhelyi katolikus temető felső ravatalozójából. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
A gyászoló család. (5610-l)

Fájó szívvel tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, dédmama, testvér, rokon, anyós, szomszéd, ismerős, özv. **IVÁCSON ROZÁLIA** szül. **BORBÉLY BARTIS ROZÁLIA** szíve életének 91. évében december 12-én megszünt dobogni. Drága halottunk temetése december 15-én 14 órakor lesz a katolikus temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
A gyászoló család. (5619-l)

Szívünk mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett férj, édes-apa, nagytata, dédnagytata, testvér, nagybácsi, sógor, rokon, szomszéd, jó barát, volt munkatárs,

GOMBOS BÉLA

az Unitatea Szövetkezet volt mestere

szíve 86 évesen, hosszú, de türellemmel viselt betegség után 2017. december 6-án hirtelen megszűnt dobogni. Drága halottunk földi maradványait 2017. december 15-én, pénteken 14 órakor helyezük örök nyugalomra a marosvásárhelyi református temetőben. Emléke legyen áldott és nyugalma csendes!
A gyászoló család. (5601-l)

Fájó szívvel búcsúzunk szeretett sógorunktól, **GOMBOS BÉLÁTÓL**. Éva és Pityu. (5602-l)

Fájó szívvel tudatjuk mindazokkal, akik szerették és ismerték, hogy a szeretett feleség, édes-anya, testvér, nagymama, ismerős, szomszéd és jó barát, **SEBESI ANNA** (Kati) életének 68. évében csendesesen megpihent. Drága halottunk földi maradványait 2017. december 15-én, pénteken 13 órakor helyezük örök nyugalomra a marosvásárhelyi református temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
A gyászoló család. (-l)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett feleség, sógornő, a székelysárdi születésű **MÉSZÁROS MARGARETTA** (Manci) december 13-án, életének 85., boldog házasságának 51. évében eltávozott szerettei köréből. Temetése 15-én, pénteken 15 órakor lesz a katolikus temető felső kápolnájából. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Nyugodj békében, kicsim!
Férje, Gyuri. (-l)

RÉSZVÉTVILVÁNYÍTÁS

Megrendülve búcsúzunk **MÁTHÉ ERZSÉBET SULAMIT** volt kollégánktól. Őszinte részvétünket és együttérzésünket fejezzük ki ezúton a gyászoló családnak. A Maros Megyei Nevelési Tanácsadó és Erőforrás Központ munkaközössége. (5604-l)

Szomorú szívvel búcsúzunk a szeretett **INCZE ANNAMÁRIÁTÓL**, Kicsitől, és őszinte részvétünket fejezzük ki a gyászoló családnak. A Tövissi család. (5617-l)

A Maros Megyei Klinikai Kórház vezetősége őszinte részvétét és együttérzését fejezi ki prof. dr. **BOJA MIHAIL RADU** családjának a kiváló urológus-professzor elvesztése miatt. Isten nyugtassa békében! (5622)

ELLENÁLLHATATLAN ELŐFOGLALÁSI KEDVEZMÉNYEK! MÁR FOGLALHATÓ EGYÉNI NYARALÁSOK 2018-RA! BOLGÁR RIVIÉRA, ALBENA

Információk / foglalás irodánkban
FAMILY HOLIDAY UTÁZÁSI IRODA
Marosvásárhely, Tusiáné utca 1/8.
Tel/fax: 0365.449.833
Mobil: 0749.922.987
E-mail: office@family-holiday.ro
Web: www.family-holiday.ro

Közpénzügyi Minisztérium
Adó- és Pénzügyi Hivatal
Brassói Regionális Pénzügyi Főigazgatóság
Maros Megyei Közpénzügyi Hivatal
Marosludasi Adó- és Pénzügyi Osztály
Marosludas, Köztársaság utca 25. szám
Telefon/fax: 0265/411-321
E-mail: Admin.LDMSCFNX01.MS@mfinante.ro

Közlemény ingó és ingatlan javak eladásáról

A pénzügyi eljárási törvénykönyvre vonatkozó, újraközölt és utólagosan kiegészített 2015. évi 207-es törvény 250. cikkelyének 1. bekezdése értelmében nyilvános árverésen értékesítenek **2017. december 28-án 10 órakor** a Marosludasi Adó- és Pénzügyi Osztály székhelyén – Marosludas, Köztársaság utca 25. szám – egyes, az alábbi adóssok tulajdonát képező ingó és ingatlan javakat:

1. **LASCU RADU LUCIAN**, Marosvásárhely, Ion Mihut sétány 7/1., adószám 1840427260062 (hatodik árverés, az ár 50%-kal csökkent)

– 11600 négyzetméteres kültelek Maroskecén, Maros megye, telekkönyvszáma 50053, kikiáltási ár 54.000 lej. Az ár nem tartalmazza a héát.

– 5300 négyzetméteres kültelek Maroskecén, Maros megye, telekkönyvszáma 50465, kikiáltási ár 25.757 lej. Az ár nem tartalmazza a héát.

– 2900 négyzetméteres kültelek Maroskecén, Maros megye, telekkönyvszáma 50037, kikiáltási ár 10.845 lej. Az ár nem tartalmazza a héát.

– 11600 négyzetméteres kültelek Maroskecén, Maros megye, telekkönyvszáma 50036, kikiáltási ár 47.448 lej. Az ár nem tartalmazza a héát.

– 7000 négyzetméteres kültelek Maroskecén, Maros megye, telekkönyvszáma 50102, kikiáltási ár 30.954 lej. Az ár nem tartalmazza a héát.

2. **MANOILA KÖZJEGYZŐI TÁRSASÁG**, Marosludas, Március 8. utca 1. szám, adószám 25382178, a végrehajtási dosszié száma 109-PF

– lakóház (földszint + manzárd): két szoba, folyosó, a hozzá tartozó 259 négyzetméteres területtel Marosludas, Március 8. utca 1. szám alatt, telekkönyvszám 54588 Marosludas, kikiáltási ár (17. licit, az ár 50%-kal csökkentve) 123.320 lej. Az ár tartalmazza a héát.

3. **DANOLIS PRODCOM KFT.**, Marosludas, Avram Iancu utca 19A, adószám 7042070, a végrehajtási dosszié száma 217. – N2 Iveco 65C17/Daily hasznójármű, 2006-os gyártás, fehér, 2998 köbcentis, meghibásodott, törölve a forgalomból.

Kikiáltási ár (50%-kal csökkentve, 10. árverés): 6.326 lej. Az ár nem tartalmazza a héát.

4. **ROMTRANS ROMULUS KFT.**, Marosludas, Mioriței 18A, adószám 19075870, végrehajtási dosszié száma 658 (harmadik árverés, az ár 50%-kal csökkentve)

– Scania 124L 420 nyergesvontató, 2003-as gyártású, fehér, rendszáma MS-02-AFR, 987.085 km-ben, hibás (nincs kapcsolószerkevény, nincs kardántengely), kikiáltási ár 11.800 lej. Az ár nem tartalmazza a héát.

– MAN 18.463 TG460A FLS nyergesvontató, 2001-es gyártású, fehér, rendszáma MS-07-LUH (nincs kapcsolószerkevény, nincs kardántengely), kikiáltási ár 11.010 lej. Az ár nem tartalmazza a héát.

5. **LUCANDRA SERVOEX KFT.**, Marosludas, Maros utca 6., adószám 4869848, a végrehajtási dosszié száma 161 (tizenkettedik árverés, 50%-kal csökkentve):

– kereskedelmi helyiség – bár és nyári kert – terület nélkül, Marosludason, a Maros utca 6. szám alatt, telekkönyvszám 51463, Marosludas, kataszterszám C2, helyrajzi szám 117 1/2, kikiáltási ár 39.767 lej. Az ár nem tartalmazza a héát.

6. **INTERPAN PROD KFT.**, Kolozsvár, Zorilor utca 36/15., adószám 6022245, a végrehajtási dosszié száma 6022245, első árverés, a kikiáltási ár a felértékelt ár

– téglapépület – lisztraktár és inkubátor – 307 négyzetméter felületen, terület nélkül, Nagysármáson, Viilor utca 1. szám alatt, Maros megyében, telekkönyvszám 50502 Nagysármás, A1.1, kataszterszám 50502-C1, kikiáltási ár 84.300 lej. Az ár nem tartalmazza a héát.

A vásárlásban érdekelteket felkérjük, hogy az árverés előtti napig mutassák be a következő iratokat:

- vásárlási ajánlat
 - a részvételi díj kifizetését igazoló irat vagy garancialevél
 - az ajánlattevőt képviselő személy meghatalmazása
 - román jogi személyek esetében a Cégbíróság által kibocsátott cégbejegyzési okirat másolata
 - külföldi jogi személyek esetén a cégbejegyzési okirat román nyelvű fordítása
 - román magánszemélyeknek a személyazonossági igazolvány másolata
 - külföldi magánszemélyeknek a személyazonossági/útlevél másolata
 - saját felelősségre tett nyilatkozatot, hogy az ajánlattevő nem az adós cég közvetítője
- Felkérünk mindenkit, aki valamilyen címen jogot formál a fent említett javakra, hogy értesítse erről a végrehajtót legkésőbb egy nappal a licit időpontja előtt.

Jelen bejegyzés ellen az érdekeltek az illetékes bíróságon nyújthatnak be óvást a közzétételtől vagy a tudomásulvételtől számítva 15 napon belül, a 2015. évi 207-es törvény 260-as és 261-es cikkelyeinek előírásai alapján.

Bővebb tájékoztatás a Marosludasi Adó- és Pénzügyi Osztály székhelyén, a Köztársaság utca 25. szám alatt, vagy a 0265/411-321, 0265/413-222, 0265/413-224-es telefonszámon.

Daniela Pop osztályvezető

A Dicsőszentmártoni Adó- és Pénzügyi Osztály

nyilvános árverést szervez **2017. december 29-én 12 órai** kezdettel az intézmény Köztársaság utca 30. szám alatti székhelyén a következő javak értékesítésére:

1. 1000 W-os ütevfűró, kikiáltási ár 115 lej; 800 W-os ütevfűró, 83 lej; 777 W-os ütevfűró, 3 db x 83 lej, 249 lej. A MIFOR KFT-D tulajdonát képező javakat az állami adósságok behajtása céljából értékesítik.

2. 1500 négyzetméteres beltelek Kund 27. szám alatt, kikiáltási ár 6.425 lej. Az ACUM KFT. tulajdonát képező ingatlant az állami adósságok behajtása céljából értékesítik. (A kikiáltási ár nem tartalmazza a héát.)

A pénzügyi eljárási törvénykönyvre vonatkozó 2015. évi 207-es törvény 250. cikkelye 4. bekezdésének i) pontjánál szereplő előírások értelmében felkérjük mindazokat, akik valamilyen címen jogot formálnak a fenti javakra, hogy értesítsék erről a végrehajtót az árverés időpontja előtt.

A fent említett jogszabály 250. cikkelyének 4. bekezdése j) pontja, valamint 7. cikkelye értelmében a liciten való részvétellez az ajánlattevők legalább egy nappal az árverést megelőzően nyújtják be a következő iratokat: a vásárlási ajánlatukat, a kikiáltási ár 10%-át kitevő részvételi díj kifizetését igazoló iratot – a pénzt a Dicsőszentmártoni Kincstárba az IBAN RO84TREZ4795067XXX001785 számlára kell átutalni, címzett a Maros Megyei Közpénzügyi Hivatal, adószám 4322637 – vagy banki garancialevelet a kikiáltási ár 10%-át kitevő összegéről, az ajánlattevőt képviselő személy meghatalmazását, romániai jogi személyek a Cégbíróság által kibocsátott bejegyzési okirat másolatát, külföldi jogi személyek a bejegyzési okirat román nyelvű fordítását, romániai magánszemélyek a személyazonossági igazolvány másolatát, ahhoz, hogy a megszabott helyen és időben részt vehessenek az árverésen.

A Mifor Kft. és az Acum Kft. javainak árveréséről szóló közlemény kifüggesztésének időpontja: 2017. december 14. A közleményt kifüggesztik a Dicsőszentmártoni Adó- és Pénzügyi Osztály, a Dicsőszentmártoni, a Bonyhai Polgármesteri Hivatal, az adós cégek székhelyén és megjelenik a Közpénzügyi Minisztérium weboldalán.

Bővebb felvilágosítás a végrehajtói irodában (Baltatu Gheorghe felügyelő) vagy a 0265/443-312-es telefonszámon.

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

A **VILA BRAN CLUB** (Töröcsvár, Brassó) alkalmaz tapasztalattal rendelkező: ANIMÁTORT gyermekek számára, SZAKÁCSOT, BÁROST, PINCÉRT, SEGÉDPINCÉRT és SZOBALÁNYT. Tel. 0722-268-866. (60655)

VILLANYSZERELÉSI ANYAGOKAT FORGALMAZÓ KFT. alkalmaz ELADÁSI ÜGYNÖKÖT és SOFÓRT. Tel. 0734-123-877. (19665-1)

Második alkalommal szervez adománygyűjtést a Maros megyei Ifjúsági Egyeztető Tanács (MIET) a Rotaract Téka Club partnerségében, melynek keretében a megye fiataljai közösen teszik szebbé a Nyáradmagyaros és környékén élő gyermekek ünnepét. A szervezők ruhanevét, tartós élelmiszert, játékokat, írószert, hátitáskát, bármit átvesznek, aminek örülnének a gyerekek. Kérjük, hogy a csomagokra írják rá, hogy milyen nemű és korú gyermeknek szánták az ajándékot. A csomagokat a Köpeczi-Teleki-ház 1. emeletén (Forradalom u. 1. sz., Marosvásárhely) lehet beadni.

Az ajándékokat december 21-én 15 órakor adják át a nyáradmagyarosi iskolában.

MEGJELENT!

77+7
magyar
monda

Balladák

Keress a KOBÁK
könyvesboltokban

Marosvásárhely,
Győzelem tér 18.szám

Régen, Mihai Viteazu
15.szám

GUTENBERG KIADÓ KÖNYVAJÁNLÓ

Szabó Róbert Csaba:
**VAJON NAGYI
ÉS AZ ARANYÁSOK**

Illusztrálta: Orosz Annabella
64 oldal, cérnafűzött, keménytető

Melyik tizenkét éves ne cserélne szívesen Ferkóval? Rajtvonalnál a vakáció, zenészszülei hosszú európai turnéra indultak, cuccai már hátizsákba gyömöszölve, és ötven perc múlva vonatra száll, hogy Vajon Nagyi hegylábi városkájában töltsen egy nyarat. Ráadásul övé minden születésnap ajándékot non plus ultrája, és Facebook-álprofiljának üzenetében Zsuzsi is jelezte, hogy ezúttal sem áll szándékában kimaradni a szünidő egyetlen izgalmas mozzanatából sem, legyen szó bár túrós bukták eltüntetéséről, céllövészetről vagy patakpárti búvóhely építéséről.

Advent időszakában minden nap más-más kiadó kiadványait kínáljuk
10% kedvezménnyel.

Gutenberg Könyvesboltok

10–25%-os kedvezménnyel ajánljuk
a Gutenberg Kiadó és a Pallas-Akadémia Könyvkiadó könyveit.

Nyitva tartás: hétköznap 8⁰⁰–20⁰⁰, szombaton 9⁰⁰–15⁰⁰.

Csillagvár: Pezdi utca 4. sz., tel.: 0266-316 798 gutenbergkiado.com

Székesváros: Márton Áron tér 8. sz., tel.: 0266-214523 gutenbergkiado.com

Marosvásárhely: Rózsák tere 57. sz., tel.: 0265-250491 gutenbergkiado.com

EUROTRANS
alapítvány

**MAGYAR ÜGY.
MAGYAR VÁLASZTÁS.**

**REGISZTRÁLJON ÉS SZAVAZZON!
MI SEGÍTÜNK: 0800-444-666**

www.regisztracio.ro

Spălătorie și detailing auto
Beltrand
autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
- szőnyegmosás

**Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.**
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

Târgu Mureș 88,7% Sovata 102,7%
Marosvásárhely 88,7% Szovata 102,7%

r . a . d . i . o

Radio

Régió: 94,7% Szigetváros: 104,3%
Szászrégen: 94,7% Segesvár: 104,3%

atlasfm
106.4 FM
TG. MUREȘ

GREAT MUSIC FOR A GREAT CITY!

AtlasFmMures • atlasfm@kptv.ro

THE BUNKER OLI! MANAGEMENT ROCK

**EUROCK
CHRISTMAS 2017
FESTIVAL**

ANTZEWER
GERMANY

Scarlet Aurore

support bands:
SUSKULTURA COVER HANGOVER

DECEMBER 22 FRIDAY / TG. MUREȘ / RO.

Partners:

MCA Health Care
ORVOSI LABORATÓRIUM

www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek, tájékoztatjuk Önöket, hogy Marosvásárhelyen, a Tulipán utca 25. szám alatt működő MCA Health Care orvosi laboratórium rendelkezik a Maros megyei egészségbiztosítási pénztári alapról származó összeggel **DECEMBERRE ártámogatott (ingyenes)** orvosi analízisek elvégzésére! Ehhez szükséges küldőpapír a családorvostól/szakorvostól.

Az érdekelteket kérjük, hogy előjegyzés érdekében hívják a 0365/882-747-es telefonszámot hétfőtől péntekig 7-19 óra között, valamint szombaton 8-13 óra között.

Várjuk Önöket!

A Népújság
hirdetési
irodájában
felveszünk
APRÓHIRDETÉST
a kolozsvári
SZABADSÁGBA,
a csíkszeredai
HARGITA
NÉPÉBE,
a sepsiszentgyörgyi
HÁROMSZÉKBE
és az aradi
NYUGATI
JELENBE.

CONȘTIINȚĂ JUDEȚEANĂ MUREȘ MAROS MUREȘ TARGU MUREȘ MUSEUL JUDEȚEAN MUREȘ MAROS MUREȘ MUSEUM

**NÉZŐPONTOK
PUNCTE DE VEDERE**

Térbelni
figyelők
a Nagy
Házból

Fotografii
tridimensionale
despre I. Război
Mondial

A MAGYAR NEMZETI MÚZEUM
VÁNDORKIÁLLÍTÁSA

EXPOZIȚIE ITINERANTĂ
A MUZEULUI NAȚIONAL AL UNGARIEI

VERNISAJ 27 NOIEMBRIE 2017 ORA 16.00
SALA MICĂ, PALATUL CULTURII

ÎNSĂȘĂ 27 NOIEMBRIE 2017 ORA 16.00
KULTURIPALATA
KISTEFEREM

3D

A KIÁLLÍTÁS LÉTREHOZÓI
REALIZÁTORAI EXPOZÍCIÓI

MAGYAR NEMZETI MÚZEUM

CHRISTMAS CONCERT

Jazz & Blues Club, December 22, 18 h

Partitura

radio.kptv.ro
KPTV
THE ROCK STATION
radio.kptv.ro